Published and distributed under permit (No. 781), authorized by act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу
видає
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Листи, money-ордери, чеки треба висилати на адресу: „SVOBODA"

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., СУБОТА, 11-го ЖОВТНЯ 1919. Ч. 121. VOL. XXVII. JERSEY CITY, N. J. SATURDAY, OCTOBER 11, 1919. No. 121.

ВІЙНА ПРОТИ ДЕНІКІНА РОЗПОЧАЛА СЯ.

Армія ґен. Денікіна атакує українські війска на Поділю і в Київщині.

Правительство Денікіна проти окремішности українського народа і самостійности України.

Протибольшевицькі заворушеня в Москві. -- Заговорників увязнено.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

НОВЕ КОАЛІЦІЙНЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО НА УКРАЇНІ.

На чолї нового кабінету стоїть І. Мазепа.

ПАРИЖ, 9. жовтня. — Ґен. Петлюра, диктатор України, утворив нове коаліційне правительство:

В його склад входять:

І. Мазепа, премієр і міністер внутрішних справ.

Славінський, міністер заграничних справ. Полковник **Петрів,** міністер війни.

Мартос, міністер фінансів.

Ковалевський, міністер хліборобства.

Халдрун, міністер публичної економії.

Тимошенко, міністер зелїзниць.

Одрин, міністер публичного здоровля.

Прокопович, міністер просьвіти.

Огієнко, міністер віроісповідань.

Безпалко, міністер праці.

Паливода, міністер почт і телеграфів.

Красний, міністер жидівських справ.

Черкїв, міністер преси і пропаганди.

Архипенко, державний контрольор.

Корчинський, державний секретар.

(Склад сього кабінету ріжнить ся в дечім від складу осіб, поданого в попереднім числї нашої часописи на підставі телеграми, одержаної від д-ра Білика з Парижа. Повисше наведений склад кабінету виглядає на повнійший).

УРЯДОВЕ ПОТВЕРДЖЕНЄ ВІСТКИ ПРО ВИПОВІДЖЕНЄ ВІЙНИ ҐЕН. ДЕНІКІНОВИ.

Правительство ґен. Денікіна не признає навіть окремішности української нації.

ЛОНДОН, 8. жовтня. — Українська диплїоматична місія в Лондоні потвердила нинї вістку, що ґен. Петлюра, головний командант українських війск, проголосив війну проти ґен. Денікіна, головного команданта армії російських добровольців в полудневій Росії.

Українська місія в Лондоні доносить, що одержала урядову телеграму з головного осідку українського правительства, який находить ся в Каменци Подільськім, котра доносить, що між Україною а війсками ґен. Денікіна вибухла війна. Українське правительство доносить, що всї його зусиля, щоби не допустити до війни, показали ся безуспішні та що українське правительство було приневолене виповісти війну командантови російських війск ґен. Денікінови.

Причиною вибуху війни між Україною і ґен. Денікіном було те, що ґен. Денікін і його тимчасове правительство не признає независимости України і окремішности українського народа, але обстоює при тім, що Україна є лише складовою частию давної Росії, а мешканцї України відміною російського народа.

Зноваж Українцї стануди на становищи, що вони становлять нарід зовсім окремий від народа російського, а Україна є краєм, який не мусить бути складовою частию російської держави. Україна творила колись київське князївство, а відтак в союзї з Литвою і Польщею розвивала ся серед зовсім відмінних услівий цивілізаційних і з тої причини Україна яко українська република змагає до цїлковитої независимости від Росії, а український нарід не хоче мати жадної лучности з московським народом, яку Росія хоче Україні накинути силою.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД ПРИНЯВ З РАДОСТИЮ ВІСТКУ ПРО ПРОГОЛОШЕНЄ ВІЙНИ ПРОТИ ҐЕН. ДЕНІКІНА.

Ґен. Денікінови грозять нова небезпека окруженя його армії.

ЛОНДОН, 8. жовтня. — Тутешна українська диплїоматична місія доносить, що український нарід приймив з великою радостию вістку, що ґен. Петлюра виповів війну ґен. Денікінови. Невдоволенє українського населеня проти ґен. Денікіна зростало з кождим днем щораз сильнійше. Український нарід бачив в нїм не лише ворога українського народа, але взагалї реакціонера, який стремів до привернення давного царського режіму.

В українських диплїоматичних кругах припускають, що ґен. Денікінови грозить поважна небезпека. З причини повстаня українського народа армія ґен. Денікіна може опинити ся в дуже скрутнім положеню, бо її грозить цїлковите відотненє від чорноморських пристаний і окруженє. Після одержаних вістий правительство ґен. Денікіна не може богато числити на поміч польських та румунських війск. Польща боїть ся помагати російському реакційному правительству, щоби польські соціялісти не використали сього яко арґументу до поваленя теперішного правительства. Румунія знова боїть ся відбудованя давної Росії, яка зажадала би від неї звороту Бесарабії.

ВІЙСКА ҐЕН. ДЕНІКІНА НАПАЛИ НЕСПОДІВАНО НА УКРАЇНЦІВ.

Розпочала ся завзята боротьба, якої вислід ще незвісний.

ПАРИЖ, 8. жовтня. — Армія російських добровольців зробила несподіваний напад на війска українські і завзята битва триває без рішаючого висліду без перестанку дальше, як се доносить тутешне українське пресове бюро на підставі телеграми, яку одержало з Каменця Подільського.

Загально припускають, що се перший бій від часу проголошеня ґен. Петлюрою війни проти ґен. Денікіна.

ЗАВЗЯТИЙ БІЙ НА ЛІНІЇ БІЛА ЦЕРКВА — БАЛТА.

Ґен. Денікін стягає проти Петлюри великі війска.

ВАРШАВА, 9. жовтня. — Між війсками ґен. Петлюри і ґен. Денікіна відбуваєть ся завзятий бій на лінії Біла Церква — Христіянівка — Балта.

Як се доносять вісти, ґен. Денікін нагромадив в сій околиці величезні війска.

Є докази, що Українцї стоять в порозуміню з Нїмцями. Перед кількома днями, дня 5. жовтня, злетів на землю в околиці Бялої літак під українським прапором. Летуном був бувший нїмецький офіцир, а подорожним штабовий офіцир чесько-словацької армії. Летун признав, ся що він летить з Каменця Подільського до Бреслява та що літак належить до одної нїмецької компанії і стоїть на услугах українського правительства. Обох летунів інтерновано в Кракові.

Американське правительство признало Україні кредит у висоті 15 мілїонів долярів.

ЛОНДОН, 8. жовтня. — Злучені Держави отворили Україні кредит у висоті 15 мілїонів долярів, як се доносить тутешнє українське пресове бюро. Сї гроші будуть ужиті на купно американських товарів.

(Від української місії у Вашінґтоні не одержано в тій справі жадної близшої вістки. Можна однак догадувати ся, що позичка американського правительства в сумі 15 мілїонів долярів є призначена на заплаченє за товарі, які побрало українське правительство з американських головних війскових складів у Франції).

Станція бездротного телеграфу в Миколаєві.

ЛОНДОН, 7. жовтня. — З приводу занятя Одеси і великої частини України війсками ґен. Денікіна привернено полученє при помочи бездротного телеграфу між Миколаєвом і Лондоном.

Вчера по раз перший одержано тут при помочи бездротного телеграфу урядову телеграму від Денікіна, підписану ґен. М. Плюстоховським.

В РОСІЇ.

ПРОТИБОЛЬШЕВИЦЬКА РЕВОЛЮЦІЯ В МОСКВІ.

Поголоска про увязненє Ленїна і убитє Петерса.

ЛОНДОН, 8. жовтня. — Кореспондент аґенції „Ексчендж Телеграф" доносить, що на підставі вістий одержаних з Гельсінґфорса, премієра Николая Ленїна увязнено в Москві. Ленїн мав видати наказ увязнити Льва Троцького, але тимчасом його самого посаджено у вязницю.

Одержані вісти доносять також про широко розгалузений заговір проти большевицького правительства. Підчас засїданя большевицьких провідників вкинено до салї засїдань дві бомби, які кільканайцять осіб убили або ранили. Між убитими має находити ся звісний Латиш Петерс, який був головою комісії для поборюваня протиреволюції.

Французький ґенерал Манжен на поміч ґен. Денікінови.

ПАРИЖ, 8. жовтня. — Ґен. Манжен, якого французьке правительство відкликало зі становища команданта 8-мої армії, має відїхати до головної кватири ґен. Денікіна, як се доносять з урядових кругів військових. Він відїде туди в товаристві В. Маклакова, російського амбасадора в Парижи. Його задачею буде управильнити відносини між протибольшевицькими правительствами.

Війска ґен. Денікіна здобули Воронїж.

ЛОНДОН, 8. жовтня. — Нинїшна бездротна телеграма з Москви доносить, що протибольшевицькі війска ґен. Денікіна здобули Воронїж і посунули ся 35 миль на північ від міста.

(Воронїж, столиця ґубернії тої-ж назви, лежить 275 миль на полудневий захід від Москви).

Большевики здавили протиреволюцію.

КОПЕНГАҐЕН, 8. жовтня. — Большевицький орган „Ізвестія" доносить, що власти здавили протибольшевицький заговір в Москві. Після сього донесеня російська національна партія плянувала перевести протиреволюцію. Однак заговір в пору відкрито і велике число членів в Москві і Петроґраді увязнено. Між увязненими находить ся богато ґенералів, князїв, професорів і бувших високих урядників, які стояли в зносинах з головним штабом ґен. Денікіна і Юденича.

З увязнених 67 осіб засуджено на смерть і переведено засуд.

Ґен. Денікін признає независимість Польщі і Фінляндії.

ҐЕЛЬЗІНҐФОРС, 7. жовтня. — Ґен. Краснов, який прибув тут в характері відпоручника правительства Денікіна, оголосив заяву, в якій говорить ся, що його правительство без застереженя признає независимість Польщі і Фінляндії.

Ґен. Краснов боронить ґен. Денікіна перед нападами, неначе би він був реакціонером. Ґен. Краснов каже, що ґен. Денікін тїшить ся довірєм майже всего українського селянства. Дальше заявив він, що большевицький режім зближаєть ся до упадку та що армія Денікіна має стілки амуніції, що большевики не є в силї здержати її наступу.

НАДБАЛТІЙСЬКІ КРАЇ ГОДЯТЬ СЯ НА МИРОВЕ ПРЕДЛОЖЕНЄ САВЕТСЬКОЇ РОСІЇ.

Жадають признаня їх независимости.

КОПЕНГАҐЕН, 9. жовтня. — Латиський міністер заграничних справ подав нинї до відома, що в слїдуючий четвер окрема комісія відбуде в Ревалю нараду в справі мирового предложеня савєтської Росії.

Як се доносить телеґрама з Риґи, надбалтійські краї згодять ся заключити зі савєтською Росією розєм оружа і мир, коли вона зі свої сторони згодить ся признати независимість Латвії, Фінляндії, Естонії і Литви та дати запевненє проти пропаґанди і нападів большевицьких війск.

Литовський кабінет уступив.

ЛОНДОН, 7. жовтня. — Нїмецька бездротна телеграма доносить, що литовський кабінет уступив, а президент литовської републики поручив Ґальваноускому, голові литовської мирової делеґації, утворити нове правительство.

Фінське правительство подало до відома, що воно буде готове розпочати мирові переговори з російським савєтським правительством по дни 25-го жовтня.

Прогібіція в конституції естонської републики.

ЛОНДОН, 26. вересня. — Естонія буде відай другою з ряду державою в Европі, яка хоче конституційно обезпечити заборону алькоголю. Першою державою, котра се вчинила, є Фінляндія.

На перепоні стоять Нїмці, які через сотки лїт контролювали край і цїлу продукцію алькоголю мали у своїх руках. Прогібіцію, яка була заведена в Естонії підчас війни, Нїмці знесли, коли знова здобули власть у свої руки. Нїмці за часів свого панованя заборонили майже всї естонські часописи за те, що вони стояли за прогібіцією. Тепер однак виходить в Естонії поверх 30 часописий і всї вони попирають справу прогібіції.

Комітет орґанізації для поборюваня алькоголю виготовляє тепер законопроект в справі заборони алькоголю, який має стати артикулом в новій конституції републики.

НА БАЛКАНІ.

В Болгарії здобувають большевики вплив.

ПАРИЖ, 8. жовтня. — Останні вісти з Болгарії доносять, що в Болгарії радикальні елементи змагають скорим кроком до утвореня большевицького правительства.

До сього чимало причинив ся звіт, який зложила болгарська мирова делеґація, повернувши з Парижа з мировими услівями. Болгарський кабінет подав ся до димісії, а на його місце утворено нове правительство, в якім мають переваґу радикальні соціялісти під проводом Стамбулинського, великого прихильника большевицьких реформ.

Останні вибори вказують, якою дорогою піде політика Болгарії. Три найважнійші радикальні партії вибрали три четверті всїх послів до болгарського парляменту. Консервативні партії здобули заледви кілька послів, а давна правительственна партія Радославова вибрала лише одного посла.

Ходить чутка, що зі зміною правительства наступить також зміна в політиці Болгарії. Передівсїм буде змінена мирова делеґація. Нова делеґація зажадає від мирової конференції зміни мирових услівий.

НА УГОРЩИНІ.

Анґлійські і італійські війска призначені до Будапешту.

ПАРИЖ, 8. жовтня. — Телеграма з Будапешту доносить, що там прибуло 1.800 анґлійських жовнірів, які мають становити частину міжнародної залоги, котра буде сповняти в Будапешті службу поліції. В короткім часї має прибути до Будапешту 2.000 італійських жовнірів.

Мадяри творять монархічну партію.

ЛОНДОН, 7. жовтня. — Нїмецька бездротна телеграма доносить, що на улицях Будапешту появило ся велике оголошенє, яке повідомляє про утворенє монархістичної партії, котра поставила собі за цїль вести аґітацію в справі утвореня угорського королївства.

В політичних кругах французьких панує переконанє, що Угорщина утворить союз з Румунією або війде в склад федерації наддунайських держав.

Румуни забрали з Угорщини 1.400 возів машин.

БУДАПЕШТ, 7. жовтня. — Румунські війска, опорожнюючи західну Угорщину, забрали зі собою 1.400 возів ріжних машин.

В ТУРЕЧЧИНІ.

Нове турецьке правительство проти аліянтів.

ПАРИЖ, 9. жовтня. — Турецьке націоналїстичне правительство утворено в Коне, в Малій Азії, як се доносить телеґрама зі Смирни.

Нове правительство видало відозву, в якій взиває до боротьби проти інтервенції чужинецьких держав і домагаєть ся приміненя в Туреччині принципів, поставлених свого часу Вілсоном.

Нове правительство відносить ся ворожо до аліянтів і протеґованого ними правительства в Царгороді.

В АВСТРІЇ.

Чужинці опускають Відень.

ВІДЕНЬ, 9. жовтня. — На приказ правительства всї чужинці мусять опустити місто. Вже відїхало поверх 8.000 осіб, походячих зі східної Галичини. Правительство постарало ся о окремі поїзди, щоби уможливити чужинцям скорий відїзд.

В ПОЛЬЩІ.

Польсько-нїмецька угода в справі полонених.

ВАРШАВА, 7. жовтня. — Польська делеґація в Берлїні підписала угоду, на підставі котрої обі сторони згодили ся випустити на волю всї особи, які були інтерновані або увязнені за військову, політичну або національну діяльність.

Угода буде правосильна, коли обі сторони її потвердять.

В ІТАЛІЇ.

Д'Анунціо взиває Хорватів на поміч проти міжнародних капіталїстів.

ФЮМЕ, 6. жовтня. — Д'Анунціо видав відозву, в якій взиває Хорватів до спільної боротьби проти „міжнародних банкирів", які через удержанєне Фюме хотїли би всадовити ся на Адрійськім мори.

Д'Анунціо признає полудневим Славянам повне право користати з пристани.

В ПОРТУҐАЛІЇ.

Революція в Португалії.

МАДРИД, 6. жовтня. — В Лїсбонї, столиці Портуґалії, триває революція вже третий день.

До революції прийшло, коли на приказ правительства увязнено 36 провідників зелїзничого страйку. В першім дни увязнено 119 демонстрантів, коли сї хотїли силою дістати ся до вязниці, щоби увільнити своїх товаришів.

Наша газета є присьвячена робітничій справі. Доля та судьба нашого робітника лежить нам на серци передівсїм. Не дбаєм о зиск, тільки о твоє добро, мученику праці! — Пренумеруйте „Свободу"! („Свобода", число 1-ше, 15. вересня 1893).

"SVOBODA" (LIBERTY)
Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

VLADIMIR B. LOTOTSKY, Editor-in-Chief.
ANDREW SAWKA, Business Manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION: United States:		ПЕРЕДПЛАТА: в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
Single copy 3 cents.		Поодиноке число 3 центи.	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Телефон Адміністрації і Редакції — 498 Montgomery.

Телефон Гол. канцелярії Укр. Народного Союза — 1338 Montgomery.

Всї моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланю замовлення належить долучити моні-ордер або чек.

За всї оголошення поміщувані в „Свободї" редакція не відповідає.

ОСТОРОГА.

Польський консулят в Злучених Державах видав своїм агентам, котрі виповняють зголошення о пашпорт для тих, що хотять їхати до Польщі або до Галичини, котра тепер є під військовою окупацією Польщі, **додаткові картки, які є зголошенем о польське горожанство.**

Таке зголошенє мало би дати підставу, як би польський уряд не признавав тим Галичанам, що походять з Польщі, за горожан Польщі, хоча би, щоби вони доперва зголошувались до польське горожанство і приймали його. Однак такого сумніву з польської сторони не було піднесено і тому диво виглядає, чому польський консулят випустив ті додаткові картки із зголошенем о польське підданство.

Найімовірнійше в плянах польського консуляту не було те, аби Поляки з Польщі заявляли себе польськими горожанами, але **підступ проти Українців з українських земель, нападених Польщею, і проти Литовців з литовських земель, нападених Польщею.**

Як звісно, **ані українські землї**, нападені Польщею, **ані литовські землї**, нападені Польщею, **не є складовою** частию польської держави, **отже і мешканці тих земель не є польськими горожанами.**

Длятого, по справедливости, польський консулят не повинен ані Українцям ані Литовцям, котрі не походять з Польщі, але зі своїх країв, котрі Польщею нападені, видавати пашпортів, але коли вже видає, то ті пашпорти не повинні на подорожуючих накладати жадних зобовязань супроти польської держави.

Однак польському урядови власне о те ходить, аби наложити на горожан країв, нападених Польщею, зобовязаня супроти Польщі.

І длятого то польський консулят удає, що нібито хоче, аби Поляки з Польщі приймали польське горожанство, а **підсуває тихцем через своїх агентів ті додаткові картки із зголошенем о горожанство Українцям і Литовцям.**

Українці і Литовці переляпали агентів польського консуляту на сїй практиці і польський консулят нібито вже здержав її, аби не роблено з того ужитку, однак, як довідуємось, ся практика тихцем ще ведеть ся дальше.

Ціль тої нечистої польської практики є ясна. Поляки хотіли би, аби наприклад ті Українці, що вернуть ся на галицьку Україну, або ті Литовці, що вернуть ся на Литву, приїхали там яко горожани польські і шкодили своїм братям.

В тих зголошенях є написано, що зголошуючий ся хоче стати горожанином Польщі і зобовязує ся служити в польській армії.

На підставі такої заяви польські власти можуть взяти в старім краю того, хто підписав сю додаткову картку, до війська і післати його воювати проти його братів, а в часї голосованя над політичною приналежностию галицької України, іменно над тим, чи вона має належати до України чи має дістатись під Польщу, може його, яко горожанина польського позбавити права голосованя і в той спосіб зменьшити число українських голосів.

Се є підступно плянований замах на галицьку Україну, а також на Литву.

Се є звичайний обман і за нього треба винних потягнути до одвічальности.

А тимчасом остерігаємо всїх Українців, котрі хотять їхати до старого краю, **аби не підписували агентам польського консуляту додаткових карток, в яких є сказано, що вони вважають ся за польських горожан, та що приймуть ся служити в польській армії, а коли їм хто підсуває такі картки, нехай про се напишуть до У. Н. Комітету, котрий подбає, щоби польські надужитя вивести перед американські власти.**

ВІДПОВІДЬ СЕНАТОРА УКРАЇНСЬКОМУ ВІЧУ.

Президія українсько-литовського віча, яке відбуло ся в Гейзелтон, Па., вислала ухвалені резолюції між иншими і до **Б. Пенровза,** сенатора із стейту Пенсилвенія.

У відповідь на се прислав сенатор Пенровз отсей лист:

Д. Дмитро Капітула,
Мек-Еду, Па.

Дорогий Пане:—

Я одержав Ваш лист з резолюціями, які приняли представники поданих національностий. Я старанно прочитаю зміст сих резолюцій.

Я маю сердечні симпатії для поглядів, висловлених в тих резолюціях. Згадані в них національности повинні бути боронені усіми способами правительством Злучених Держав, аби вони дістали свободу і справедливість. Ви і Ваші товариші можете числити на мое горяче співділанє і на поміч.

З правдивим поважанем

Б. Пенровз.

ПОКЛИК ДО ЗБОРІВ УКРАЇНСЬКИХ ЖОВНІРІВ АМЕРИКАНСЬКОЇ АРМІЇ.

Д. Олекса Загірняк, з Гемтремк, Міш., що служив 14 місяців в американській армії у Франції, в 32-ій дивізії, прислав нам до поміщення отсей поклик до українських жовнірів американської армії:

На поклик Америки ми Українці згуртувались під прапором свобідної землї Вашінгтона, готові віддати жите, щоби по думці нашого дорогого президента зберігти свободу поневоленим народам, отже і нашому українському. Колижь запевнене не здійснило ся, а наш нарід, висьмівний разом з нами, — попав ще в неволю, то ми мусимо глибоко застановити ся над тим, чому то воно так сталось. В тій цїли зберім ся разом, і то сейчас на нараду. — **Олекса Загірняк.**

„УКРАЇНСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО" У ВАРШАВІ.

(З львівського дневника „Вперед", з 14. вересня 1919).

Теперішна війна витворила між иншим і спеціальний тип політичних аферистів, шантажистів і авантурників. Вони ділають або одиноцем на свою руку, або творять товариства, так звані „представництва".

Таким представництвом є і „українське" у Варшаві. В тій справі подали ми деякі вісти в 85 ч. „Впереду", а тепер дістаємо дальші вісти з Варшави. Се українське представництво „працює далї", а праця сих синих птахів викликує вже обуренє й у варшавській пресі. „Пшеглонд вечорни" з 3. вересня голосно нарікає, що та українська делегація коштує польський уряд тижнево 50.000 марок.

Не красше заховуєть ся і **д. Шемет.** Противник директорії, Петлюри і українських соціялістів, покинув уже свою думку независимости України, а тепер товчеть ся з якоюсь автономією України в Росії зі спільним військом і монетою. Як так далі піде, то д. Шемет зайде до одної неділимої Росії і одного білого царя.

Зникли від якогось часу з варшавського бруку два гетьманці, ославлені **Курдиновський і Андро.** Кажуть, що поїхали до Парижа і там ще хотять пробувати щастя.

Засвітки „Чорна Рада" ще істнує далї. Головою її **Павлюк.** Він нагнав **Пилипчука, Липицького і Тулюпу** і „іменував" собі нових делегатів. **Ліпко** і инші випровадились від нього і замешкали в иншій гостинниці.

П. Павлюк сипле грішми на всї сторони. Тепер н. п. на 1. вересня виплатив тром шоферам (авта В. 161., 162., 163.) по 1.500 марок, а кільо заплатив за направу двох авт в варстатах при ул. „Новий Сьвіт", то він вже сам знає. Павлюк тип політичного авантурниста у великому стилю, а назвиско мабуть прибране, бо під иншими мешкає, на инше імя його документи, а инший недвом його в „Чорній Раді".

Чи не крайний час зліквідувати тї всї авантуричні підприємства?!

ПУБЛИЧНІ БІБЛІОТЕКИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

В публичних бібліотеках, які є розкинені по цїлім континенті Злучених Держав, можна позичати книжки без ніякої заплати. Окрім книжок, писаних легкою і зрозумілою англійською мовою, чужинці можуть також позичати книжки в рідній мові.

Щоби ознакомити чужинця з ідеалами американського народу і помогти йому стати добрим горожанином сего краю, публичні бібліотеки рекомендують ознакомлювати з англійською мовою чужинцям книжки, в котрих пишеть ся про американську републику, і її конституцію. Дуже богато чужинців, котрі бодай троха обзнакомлені з англійською мовою, користають з сеї нагоди.

В многих публичних бібліотеках знесено для чужинців всї формальности. Вистарчить чужинцеви виповнити аплікацію, в котрій він обовязуєть ся тримати позичені книжки в порядку і по перечитаню звернути їх назад до бібліотеки. Виповнивши таку аплікацію, чужинець може позичати для себе книжки.

В кождій публичній бібліотеці є так званий „рідінг рум", де можна йти кождому, хто вміє читати, і читати книжки та часописи. В кождій публичній бібліотеці є дуже чемна обслуга. Як хто не знає, де лежать потрібні йому книжки, повинен сьміло запитати когонебудь з обслуги, а сей радо удїлить потрібних інформацій.

В публичних бібліотеках більших міст є також українські книжки. В Ню Йорку, Шікаго, Дітройт, Мінеаполіс і инших містах можна позичати в публичних бібліотеках українські книжки.

В часї війни товариство американських бібліотек доставляло сотки тисяч чужомовних книжок для чужинців, що служили в американській армії, виручуючи їх від непотрібної нудьги поза боєвим фронтом.

Американські публичні бібліотеки є отворені для кождого чужинця, котрий уміє читати, і він повинен з сего користати. Як у вас є вільний час, то не тратьте його непотрібно, а йдіть до бібліотеки, позичайте книжки і читайте та присвячуйте ся, бо лише в просьвітї лежить ваша красша будучність.

СПРАВА ПОГРОМІВ ЖИДІВ НА УКРАЇНІ.

Вияснене українського відпоручника в Данії.

Вашінгтон, 26. вересня. — Др. Юліян Бачинський, голова української дипльоматичної місії в Злучених Державах одержав слїдуючу заяву в справі жидівських погромів на Україні:

„Погроми Жидів на Україні відбували ся в часї між груднем і цьвітнем. Причиною їх був загальний розлад.

„Головна вина за ті погроми спадае на банди Махна і Григорієва. Власть Петлюри була обмежена на малу територію, де було кілька погромів, як приміром в Проскурові. Там жидівське населене стріляло на українську народну армію. Погромників таксамо мали сю причину, що деякі Жиди яко большевицькі комісарі поводились брутально з українським населенем.

„Українське правительство установило кару смерти на погромщиків. Кромі того розділено поверх 20,000.000 карбованців поміж жертви погромів.

„Мінїстер закордонних справ Темницький, запросив комісію, зложену з визначних Жидів, щоб вони приїхали на Україну і провірили причину і ініціяторів погромів.

„Представник жидівських организацій в Києві, д. Гросман, пише до представника України в Данії, що Жиди в будучині таксамо як і тепер, будуть помагати Українцям добути самостійність.

В теперішну пору зовсім нема ніяких погромів і є фактом, що жидівські відділи добровольців борють ся під командою Петлюри проти большевиків."

Підписано: **Др. Д. Левицький,** український посол в Данії."

JEWISH POGROMS IN UKRAINE

Washington, D. C., Sept. 26.—Following statement was received by Dr. Julian Batchinsky, head of Ukrainian Diplomatic Mission in the United States of America, regarding Jewish pogroms in Ukraine, from Copenhagen, Denmark:

"Pogroms in Ukraine were between December and April. General chaos was the cause.

"The bands of Grigoriev and Makhno were mainly culpable. Petlura's power was limited to a little territory where a few pogroms took place, for instance at Proskuriv, where Jewish population was shooting at Ukrainian national troops; pogroms were also a result of the fact that some Jews as Bolshevik commissars have treated our population brutally.

"Capital punishment was meted out by the Ukrainian government to persons guilty of pogroms. Also over twenty million karbovanets were distributed among families of pogrom victims.

"Minister of Foreign Affairs, Mr. Temnitsky, invited a commission of eminent Jews to find out the instigators of pogroms.

"Representative of Kiev Jewish organization, Myer Grossmann, writes to the Ukrainian representatives in Denmark that Ukrainian Jews will in the future, as well as they do now, aid Ukrainians in getting independence.

"There are no pogroms now and in fact Jewish voluntary formations are fighting under Petlura's command against Bolsheviki.

Dr. D. Levitsky,
Ukrainian envoy to Denmark

ПОХІД КАПІТАЛІВ АНТАНТИ.

Щойно після пятьох років страшних змагань відслонюють ся перед нами справжні причини, задля яких спершу Англія, а опісля Америка взяли активну участь у світовій війні. Сьогодня бачимо, що Англія й Америка не щадили чисельних жертв на се, щоби їх цїною здобути собі світовий ринок для власного промислу й торговлї. Торговельні захвати були ослонювані гарними кличами про ратоване світової культури, про висвободжене поневолених народів, про оборону прав чоловіка і т. п. Та на ділі ходило антантським капіталістам о вистелене помосту своїй торговлї через европейські ринки на схід. По всіх приморських портах кипить уже горячкова праця. Тисячі навантажених кораблів висилає щоденно Бруклин, Гаванна, Марсилія, Бордо, Гавр, Ньюкесл, а не меньше число приймає їх Гетеборг, Штетін, Данціг, Триєст і др. Ось в Данціґу, який антанта не без цїлі зінтернаціоналізувала, поставлено одна за одною американські фірми. При кінци липня подали часописи вістку про отворене першої американської банкової філії в Данціґу, а нині подає „Le Journal" висоту капіталів, з якими заложено другу філію. Привіз всяких середників до Польщі дуже значний. Ще 4. серпня нараховує „Allg. Zeitung" 17 великих транспортів середників поживи, а крім сього велике число транспортів машин і текстильних виробів в Польщу. Ще слід добавити, що тяжку боротьбу мати-ме звісти Польща з антантським капіталом. Недавні польські скарги на французьких акціонерів копалень в домбровській країні, се перший прояв польської безсили супроти чужинецького капіталу. Характеристичні для сього є такий факт: часописи подали вістку о висилці американського угля до Німеччини, яка в мировім договорі мусїла взяти на себе тяжкі зобовязаня достави угля Франції — а тепер є приневолена, з огляду на покрите свого великого запотребованя, спроваджувати уголь з Америки. Перші предложені оферти у Вестфалії жадали 450 марок за тону, а тому, що й у німецького пароплавства велика недостача угля, то Німеччина мусїла й на сю високу ціну згодитись, а американський уголь знайшов собі таким способом і в Німеччині покищо постійний ринок. Таксамо живою являєть ся американська торговельна діяльність в Югославії. Копальні, шляхи, зелїзниці, експльотація лісів і майже всьо, що торкаєть ся техніки і фінансів, вже нині заходить американський капітал. Саме переведено пляни величезних зелїзничих робіт, а консорція американських банкирів зачетувала вже югославському правительству позичку. Американське предложене відновити румунських зелїзних наразі румунське правительство відкинуло; та вже й тут — як подає „Дачія" — поважно зачинають числити ся з необхідностию користуваня американським чи англійським капіталом. У великих масах виплива американський товар до Сербії. „Allg. Zeitung" з 24. м. м. подає, що один американський корабель вилядував для 18. м. м. 90.000 пар черевиків, 25.000 кг. шкіри, 650.000 метрів матерії, 325.000 метрів полотна, 85.000 трикотів, 4.000 сорочок, 550.000 кг. мясних товарів, 100 тон кави і 200 тон цукру. Тут слід ще пригадати слова французького сенатора й члена фінансової комісії, Люсієна Сетрея, який в часописи „Le Journal" з 6. м. м. каже ось так мілий державний вивіз. „Ми мусимо свій вивіз в пятеро побільшити; тому продукувати, продукувати й ще раз продукувати" — сказав він. Таким способом одна побідна держава старається випередити другу своїм побільшенем заграничним вивозом — вважаючи, що не штиком і крісом удержить ся в своїх руках і ним кермувати-ме, а грошем. Вони явно признають гріш успішнійшим середником боротьби, ніж генки й обрібні гали. На арені сьвітової політики треба добачувати за плечима Лльойд Джорджів, Вілсонів, Клемансів — визначні сильветки Вандербільтів, Карнеґів, Рокефеллерів, Морганів і других.

(„Український Прапор", з 3. вересня 1919).

ВІД БАЛТІЙСЬКОГО ДО ЧОРНОГО МОРЯ.

Парижска газета „L'Entente" з 24. липня с. р. доносить, що білоруська народня република взяла на себе ініціятиву (почин) створити корабельну лінію між Балтійським і Чорним морем.

Велика історична дорога, що йшла рікою Волхов, озером Ільмень, рікою Ловать, і яка продовжувалась на полудне аж до Дніпра, грала колись важну ролю у розвитку східної Европи.

Тепер вона страттила всю свою вагність. Але думка створення великої і добре зорганізованої корабельної лінії між Балтійським і Чорним морем, яка би була доступна кораблям з великою метою, розвивалась і дала до ріжних проектів.

Суттєва думка сього се та, щоби злучити Балтійське море з Чорним морем цілою системою каналів.

Перші кроки для здїйсненя сього пляну се оськи факти: канал Сергієвський служить яко сполука між Улою, притокою Двини, і Березиною, притокою Дніпра; канал Огінський сполучує Шару, притоку Німану, з Ясольдою, притокою Припеті, і сим остатнім зависить Дніпро з німанськими ріками. Вкінці канал Дніпра з Бугом сполучує притоки Висли з Припетю і Дніпром.

Але всї ті канали мають доволї просту будову і не можуть служити для плаваня кораблів з глибокою посадкою.

Ріки, якими йдуть сї три лінії, не пристосовані до сього.

Причини сього занедбаня треба шукати в політиці старого російського правительства, яке цїлком не інтересувало ся тими „далекими провінціями" і не хотїло робити великих видатків на їх користь. За всетаки у всї дотичних проектах переходить ся корабельна лінія ці далекі провінції, то звязуть Латвію, Білорусь та Україну, або Литву, Білорусь і Україну, або також Польщу, Білорусь і Україну.

Інтерес, який був би в утвореню великої корабельної лінії, доступної кораблям з глибокою посадкою, такий очевидний, що ми не будемо задержуватись довше на розвитку сеї ідеї.

Перші, що мають інтерес у сьому питанню, се держави, через які повинна йти ся лінія, але й інтерес краів, які мали би економічні зносини з тими державами, не є меньший. Німеччина дуже добре зрозуміти се від часів окупації Балтику, Литви, Білорусии і України.

У певних кругах Німеччини почали зараз студіювати чотири поношені проекти, щоби бачити, яку створити водяну дорогу, котра би була найкориснійша для Німеччини.

1. Двина—Дніпро (пряма лінія, створена викопанем нового каналу, що йшов би через канал Ула—Березина).

2. Канал Німан—Шара, Огінський—Ясольда—Припеть—Дніпро.

3. Преґель, озера Мазурика, канал Авґустів, Німан, Шара, канал Огінський, Ясолда, Припеть, Дніпро.

4. Висла і Буг, канал Дніпра, Буга, Припеті і Дніпра.

Кожна річ, що Німеччина була би вибрала, приймаючи третій проект, бо лінія є найкоротша і переходить з найменшими видатками територію.

Щодо держав, які прилежні до Балтійского й Чорного моря, то в їх інтересі лежить, щоби перевести в житє перший, або другий проект; лінія першого проекту йде через запрящені держави: Латвію, Білорусь і Україну; лінія другого проекту йде через Литву, Білорусь і Україну.

„Перший проект має ту користь, що ся лінія може зробити цїлком незалежною від Німеччини і що не можуть стрінути ніяких трудностий з боку трох нових створених держав, із огляду на їх колишній звязок, так тої господарський, так і політичний. Злїснене сього пляну залежить від їх кооперації і потреби великих капіталів, які, на жаль, вони не мають, але всякі не бракує тепер ні в Европі ні в Америці.

Який проект буде остаточно принятий державами, положеними на заході колишньої Росії, то важність проекту, що сяє Білорусь у створеню сеї корабельної лінії, є фундаментальна, і се власне спонукало правительство Білоруси взяти на себе ініціятиву задля зреалізованя проекту.

FOR INDEPENDENT UKRAINE

The following note has been presented to the British Foreign Office by the Ukrainian Special Diplomatic Mission in London:—

In the communique issued by the War Office and published in the morning papers of August 27, the following passage occurred:—

"It is also stated that the peasantry of the Ukraine have now lost interest in their national independence and are awaiting with eagerness the arrival of the Volunteer Army."—"Times," August 27.

The Ukrainian Special Diplomatic Mission in London has the honor to bring to the notice of His Majesty's Foreign Office the following:—That the Ukrainian peasantry, together with all other democratic groups of the Ukrainian population, have on more than one occasion expressed their determination that the Ukraine shall be independent, particularly on January 9, 1918, through the Central Rada, elected on a democratic basis, and again on November 15, 1918, through the National League—composed of the representatives of all political parties—which constituted the Directory, and in January, 1919, through the Peasants', Workmen's and Intellectuals' Congress—the supreme legislative organ of the Republic which confirmed the independence of the Ukraine and urged the Directory to defend it.

In order to ascertain whether the Ukrainian peasants still adhere to the idea of their National Independence or have lost interest in it, it would be necessary to create for that purpose an appropriate organ such as a Constituent Assembly elected on the basis of universal franchise. In the absence of such an instrument no reliable information can be obtained even in a country living under normal conditions. Still less is such information reliable when it emanates from unknown persons acting outside of public control, in a country where two Russian factions, i.e., one of Denikin and the other of Lenin, are fighting against the legitimate Ukrainian Government for the possession of Ukrainian territory.

The terrorized Ukrainian peasant obviously cannot openly and sincerely express his opinion, especially to a person interrogating him on behalf of a Government which is known to be a supporter of one of the invaders, namely, Denikin with his Volunteer Army.

The Ukrainian Mission, therefore, strongly protests against the spreading of news prejudicial to the interests of the Ukrainian Republic, and once more points out that with the help of the Allies the Ukrainian troops alone can clear the Bolshevists from Ukrainian territory; and once this is done the Ukrainian population will have the opportunity of expressing their wishes in regard to their National Independence in the National Constituent Assembly, where everyone will be able to speak his mind freely.

August 30, 1919

SERIOUS REVOLT AGAINST DENIKIN IN THE CAUCASUS

From an official source we learn that the Delegation of the Caucasian Republic has presented to the Peace Conference a Memorandum relative to the ill-treatment and the persecutions of which the population of the North Caucasus has been the victim in the districts occupied by General Denikin's Volunteers.

In Daghestan, near Kirdami, violent combats have taken place between General Denikin's Volunteers and the troops of the Caucasian Republic and of Daghestan. The Caucasian troops are victoriously advancing.

Prince Tarconski, Minister of War of the Republic, has been appointed Commander-in-Chief of the troops of all North Caucasus who were fighting against Denikin.

In connection with the above it is interesting to note that M. Bytche, president of the delegation from the Kuban Parliament at Paris, has, in order to mark his solidarity with the cause of the Caucasus Republic, addressed a letter to M. Haidar Bammat, Minister of Foreign Affairs in the Caucasian Government, which included the following passage:—

"The delegation of the Kuban declares that the Kuban Cossacks wish to live in peace and amity with the people of the Caucasian Republic. All attempts to sow discord between them will be considered by the delegation as an act hostile to the interests of the population of the Kuban and the delegation will oppose them."

(From London weekly "The Ukraine", Sept. 6, 1919)

ЗМІНА АДРЕСИ ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДАТЕЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОД. СОЮЗА.

Подаєсь до відома всїх Впов. Урядників місцевих відділів і всїх членів У. Н. С. як також всїх інтересованих, що теперішна адреса гол. предсідателя У. Н. Союза звучить:

К. КИРЧІВ,
3239 Boulevard, Jersey City, N. J.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Юрій Харіняк, Бісбі, Арізона. — Адресуйте так: (Імя і назвиско), Кути Старі, почта Кути, повіт Косів, Galicia, Europe.

Михайло Головчак, Дітройт, Міш. — Адресувати треба так: (Імя і назвиско), Дорогів, почта ...., повіт Станиславів, Galicia, Europe.

Коли є на якій американській почті урядник Поляк, такий Поляк, що допускаєть ся надужить, то слїд про се написати до Канцелярії У. Н. Комітету, в котрій зроблять з тим порядок. Тих, що такі урядники дістали назначене, що тут є Америка, отже край справедливости і порядку, а не Польща, яка все була краєм анархії.

Е. Р., Пітсбург, Па. — Ті польські агенти, що підсувають Українцям, котрі хотять взяти пашпорти з польського консуляту, картки, в яких підписуючий заявляє, що вважає себе польським горожанином і годить ся служити в польській армії, — **допускають ся надужить і обманства.** Про такі обманства треба доносити до У. Н. Комітету, аби їх вивести на сьвітло денне, але Українці, що беруть пашпорти, самі повинні добре вважати, аби через недогляд не помогли польським агентам в надужитях і обманствах.

ВПИСИ НА КООПЕРАТИВНІ КУРСИ В НЮ ЙОРКУ І НЮАРКУ.

В другій половині місяця жовтня розпічнуть ся кооперативні курси в Ню Йорку, Н. Й., і в Нюарку, Н. Дж.

Курс буде тривати через чотири місяці. Наука буде відбувати ся два рази в тижни вечером по 3 години.

План науки буде обіймати слідуючі предмети:

Діло- і книговодство в спілках кредитових (позичково-щадничих): Точне ведене головних і побічних книг; укладане сирих і річних білянсів; устрій кредитових спілок.

Діло- і книговодство в спілках торговельних (дрібної продажі): Точне ведене головних і побічних книг; ведене контролі; укладане сирих і річних білянсів; устрій торговельних спілок дрібної продажі.

Наука рахунків: Чотири ділання рахунками десятичними і дробами; обчислюване відсотків і прочі рахунки, входячі в обсяг книговодства в кредитових і торговельних спілках.

Наука кооперації: Ціль і задача кооперації; головні основи хліборобської і робітничої кооперації; стан кооперативного руху в теперішних часах.

Як се оказує план науки, головною задачею курсу є не лише познакомити ся з високою ідеєю кооперації, але також набрати практичного вишколу в діло- і книго-водстві кредитових і торговельних спілок. Передівсім під теперішну пору наш нарід потребує як найбільше фахових сил на поли кооперації. Від скількости і якости тих сил буде залежати економічне відродженє нашого народа.

Виклади будуть відбувати ся в українській мові. Курс є призначений передівсїм для тих, які думають небавом вернути до рідного краю і посьвятити ся кооперативній праці.

Всякі близші інформації уділяєть ся при вписі. Щодо сих вписів зголошувати ся:

на курс в Ню Йорку: „Січовий Базар", 34 E. 7th St., або „Українська Бесїда", 72 St. Marks Place.

на курс в Нюарку, Н. Дж.: т. Гр. Дідоха, 148 So. Orange Ave., Newark, N.J.

Богдан Дуткевич,
управитель кооперативного курсу.

ЗБОРИ УЧАСНИКІВ КООПЕРАТИВНОГО КУРСУ В НЮАРКУ, Н. ДЖ.

Отсим подаю до відома, що **збори учасників кооперативного курсу в Нюарку відбудуть ся в неділю, дня 19. жовтня, о год. 7-мій вечером в церковній гали при Корт Стріт.**

На зборах вредложить управитель курсу, Богдан Дуткевич, точний плян науки та в порозуміню з кондидатами визначить дні і години науки. На збори просить ся прийти всїх тих, котрі на курс вже вписали ся, як також і тих, котрі інтересують ся справою кооперації, а хотїли би близше з нею познакомити ся.

До тепер зголосило ся на курс вже около 20 кандидатів.

На зборах буде послїдний реченець вписів на курс. Коли наука вже розпічнеть ся, зголошень нових кандидатів принимати не будеть ся.

Григорій Дідоха,
організатор кооперативного курсу в Нюарку.

ВАРВАРСТВА ПОЛЯКІВ У СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

(Урядові протоколи).

З нинішним числом починаємо друкувати протоколи, списані жертвами і сьвідками польського набігу на галицьку Україну. Розумієть ся, се далеко не повний рекорд тих мук, які прийшло ся перетерпіти українському народови в Галичині. Скільки закатованих жертв спочило в невідомих могилах і ніколи нікому не засьвідчать про свою мученицьку смерть, того здаєть ся „і сам Бог не знає". З тихсамих протоколів видно, що зьвірство воліло ховати ся від людських очий, та й ті, що бачили, лишили ся в завойованій польськими леґіонами Галичині і не сьміють та не можуть розповісти, що вони бачили і пережили. Тільки десьякесь сьвідоцтво народних мук найшло собі дорогу за границю і до нас.

Та досить і тих кількanайцять протоколів. Досить того, що там українських селян катували, ранили і присипали рани солію, забивали цвяхи в ноги, підпалювали хати і вистрілювали втікаючих з пожару. Досить того, що там сестру сікли нагайками, аби видала брата, і дітий припікали огнем, аби показали на батьків. Досить того, що там добивали ранених, розстрілювали і затовкали на смерть полонених. Черче польське військо окружило і підпалило з усїх боків. Втікаючих стріляли або кололи баґнетами, дітий кидали в огонь. В Підберезцях коло Винник польські жовніри так били і сікли селян, що в кождого ціле тіло почорніло. Селянинови Іванови Боднарови в Водниках коло Бібрки вибрали баґнетом очи. У Винниках і в Раві Руській насилували дівчат публично — не пропускаючи навіть дванайцятилітних дітий.

В славних львівських Бриґідках сидить дві тисячі арештованих Українців. Так тісно, що всім нема вже де положитись. Поміж арештантами матери з дрібними дітьми. Після того як в тюрмі зовсім не стало місця, арештованих саджають в стару Личаківську казамару, де в мокрих і темних норах вони конають повільною смертию.

З українськими бранцями, яких є тисячі, в Кракові обходять ся гірше ніж з худобою, до того степеня, що в короткім часі вони виглядають як трупи. Виголоджені виграбують з землї і збирають відпадки їди та куски хліба викинені иншими українськими бранцями. Поляки, котрі мають роздавати українським бранцям хліб, навмисне кидають його в болото. Не диво, що Українці вмирають як мухи. Пересічно з голоду і від тифу падає їх 25 до 30 на день. Про хорих нїхто не дбає. Лиш часом вивезуть когось до шпиталю, звичайно по кількох на однім возі, висьміваних і зневажаних по дорозі. Звичайно вертають ся назад не вигоєні і не вилїчені. Часом гинуть таки по дорозі.

Здаєть ся досить. Слів не стає, щоб до того ще що додавати.

В той же сам час радить і рішає в Парижи сьвітла мирова конференція; радить і рішає також про галицьку Україну, і стільки доси рішила і врадила, що віддає її на усмирене польським леґіонам. А що далї буде? Навіть у мировім договорі з Австрією нічого не сказано про східну Галичину; сказано тільки, що союзні держави все то ще рішають. А як рішать, в чию сторону прихилять ся — не знати. Не хочеть ся однак вірити, щоби вони і на далї позволили Полякам допускатись найбільше варварських вчинків на невиннім, тихім, безборонім і богобойнім українськім населеню східної Галичини.

Ми знаємо, що Поляки дуже чванять ся своєю культурою, яку хотять поширити в новоздобутих землях. Та понизше подані протоколи сьвідчать хиба найліпше, яку то культуру несуть нам наші висококультурні і благородні Поляки, які з ласки мирової конференції заняли наш рідний край.

Просимо лиш одно затямити, що протоколи то не жадна видумка, не фантазія якогось писаня. Сї протоколи є урядові і містять сьвяту правду, бо їх зложили під присягою люди — наочні сьвідки польських зьвірств. Сї протоколи ми отримали з бюра надзвичайної дипльоматичної Місії Української Народної Републики в Данії і містимо їх так, як одержали: дословно. Ось вони:

ПРОТОКОЛ

списаний з **Дмитром Мазурником**, властителем млина в Східници, пов. Дрогобич. (Тепер при **Pracowni setnina** c. I.-U. в Ужгороді).

Першого дня, як Поляки прийшли до Східниці, коло 5-тої години вечером припровадили вони полонених українських козаків і четаря **Чушака**, жонатого в Іванчука з Мразниці, пов. Дрогобич. Полонених козаків умістили в однїй кімнатї, а Чушака і одного десятника в другій. Поляки в Східници на вістку, що Чушак злапаний, зійшли ся на нараду, іменно: **Федорович**, управитель копальні нафти „Анґльо-Ґаліція", **Пасічньовскі**, управитель копальні нафти фірми „Рогак", **Бесядецкі**, управитель копальні нафти „Баккенрод", **Лятвіньскі**, комісар намісництва, і полковник **Віняк**, командант 8-го полку леґіонів, і урадили стратити тихцем чет. Чушака. Полковник дав відповідне припоручене леґіоністам.

Другого дня о 4-тій год. рано провадили леґіоністи четаря Чушака за місто, як казали, до Мразниці до його жінки, однак в дійсности провадили його зовсім в противний бік і за містом під хатою Гриця Пятничерецького застрілили Чушака двома вистрілами: одна куля поцілила його в чоло, а друга в горло з правої сторони. Леґіоністи вернули і казали, що Чушака застрілили, коли він утікав. Однак я сам бачив сї рани і сьвідків 10 може ствердити, що леґіоністи його з розмислом застрілили.

В Східници знущали ся над населенем та селян виганяли тисячами на ваньскі роботи до фірми „Рогак" ... ви., при чім так побили радного Олексу Дзюбака і Олексу Журавчука, що відвезли їх до шпиталю, де вони другого дня померли, бо поломали їм леґіонери ребра. Підписаного побили леґіоністи, а коли утік, забрали мотор з млина та жадали від жінки за викуп мотора 5.000 корон.

Ужгород, дня 13. серпня 1919.

Дмитро Мазурик, в. р.

ПРОТОКОЛ

списаний з **Судином Василем**, стрільцем 1-шої сотні, 1-го куріня, 6-тої бриґади, родом з Люблинця Нового, повіт Чесанів. (Тепер при **Pracowni setnina** c. I.-U. в Ужгороді).

Поляки в Люблиници Новім, пов. Чесанів, дня 20. XII. 1918 р. безборонного десятника **Юрка Шеремету**, родом з того села, прокололи сім разів баґнетом, а сестрам казали провадити умираючого селом. Поляки казали, що так буде кождому, хто хоче України. Рівнож в тому селї скатували **Гриця Комара**, а опісля інтернували.

Дня 18. мая 1919 р., при відвороті моєї бриґади дістав ся я до неволї в Милятині коло Буська, пов. Камінка Струмилова, де бачив я на власні очи, як санітета моєї сотні **Колодку Михайла**, родом з равського повіту, легко раненого в руку, добили леґіоністи кольбами.

Коли мене Поляки зловили, дуже побили і відпровадили до Рави Руської, відки удало ся менї втечи.

Ужгород, дня 13. серпня 1919.

Василь Судин, в. р.

ПРОТОКОЛ

списаний з **Флюнтом Михайлом**, бувшим десятником Переходового Відділу в Дрогобичи. (Тепер при Pracowni setnina c. I.-U. в Ужгороді).

Перед семи тижнями, утікаючи з жінкою до Чехо-Словаччини перед польськими переслідуванями, переходив я через село Тисовець, пов. Сколє. Йдучи попри спалені хати, питав ся я людий, хто їх спалив. Селяни сказали, що Поляки. Сейчас, як лише прийшли, почали шукати за **о. Морозом** та комісарем з Турки **Баданом**. Коли селяни не могли сказати, де ті люди ділись, Поляки запалили **сім хат**.

Ужгород, дня 14. серпня 1919.

Флюнт Михайло, в. р.

ПРОТОКОЛ

списаний з **Цюхраком Дмитром**, стрільцем 1-го запасного куріня. (Тепер при Pracowni setnina c. I.-U. в Ужгороді).

Кілька днів перед Вознесенем вступили Поляки у село Кобилянська Воля, пов. Старий Самбір. Питали за Українцями. Люди, яких питали, не обзнакомлені зі станом річи, і казали — немя. Случай хотів, що в село зайшли ще Українські Стрільці і в боротьбі убили одного польського леґіоніста. З пімсти за се польські леґіоністи окружили село, підпалили хати, а до людий, утікаючих з горіючих хат, стріляли. Таким робом спалено 17 хат і позбавлено 13 душ житя.

Ужгород, дня 14. серпня 1919.

Цюхрак Дмитро, в. р.

Сьвідки: **В. Попінський,** студент прав, в. р.; **Мазур,** четар, в. р.; інж. **Я. Нечас,** в. р.

ПРОТОКОЛ

списаний з **Мельником Кирилом**, вістуном 4-тої Стійкової сотні в Стрию. (Тепер при Pracowni setnina c. I.-U. в Ужгороді).

Дня 24-го червня 1919 р. Поляки вступили до Долини і на донос польського стрільця арештували хорунжого Будуника, старшого десятника Мазурика, стрільця Будиника, старшого десятника Мацевича і стрільця Паламара, всїх з Комського відділу, і на приказ сотника Чапельского розстріляли їх за містом.

Ужгород, дня 13. серпня 1919.

Мельник Кирило, в. р.

ПРОТОКОЛ

списаний з **Петром Макарем**, старшим десятником при жандармерії в Тустановичах. (Тепер при Pracowni setnina c. I.-U. в Ужгороді).

При відвороті українських військ 28. V. 1919, дістав ся я до польської неволі в селї Кричка, пов. Калуш. Четар польської кавалерії обдер мене з всего, що я лише мав, а мене пустив голим, лише в калїсонах, в сорочці та босим. В найблизшому селї дістав я від **Анастазій Гогін** сірак і подерту шапку та штани, і босий зайшов аж до Борислава. Тиждень опісля почали мене шукати і я утік в ліси. За се знищили все моє майно, так що жінку зіставили лише в чотирох стїнах, зірвавши ще і підлогу. Перебуваючи в лісї, бачив я, як Поляки в часі наступу українських військ на Ходорів облягали село Гаї Вижні, пов. Дрогобич, село національно дуже сьвідоме, і всїх молодих мущин інтерпунували, перед тим катуючи їх так, що хлопці мусїли утікати, щоб уйти катовань, причім тогосамого дня коло 7-мої години рано застрілили одного хлопця літ 28, а на громаду наложили 300.000 корон контрибуції. Два дни опісля зробили облаву в Трускавци, пов. Дрогобич, причім сьвідомого Українця, організатора повіту **Андрія Біласа**, так побили в пяти, що він до нинї встати не міг, лише виносили його на руках, і не знати, чи довго поживе. Бите в пяти полягає на тім, що найперше леґіоністи ножами розрізують пяти, а опісля бють у пяти, або вбивають цьвяхи. Про подію з Андрієм Біласом оповідає теж **Гірчак Олекса**, додаючи, що Біласови вбито цьвяхи в пяти. Утікаючи на Угорщину 18. XII, 1919, бачив я в селї Ластівки, пов. Дрогобич, як в тому селї стріляли польські леґіоністи кури і рабували село та вивозили десять фір зрабованих річий.

Ужгород, дня 13. серпня 1919.

Петро Макар, в. р.
Олекса Гірчак, в. р.

ПРОТОКОЛ

списаний з **Демяном Михайлом**, стрільцем при жандармерії в Самборі. (Тепер при Pracowni setnina c. I.-U. в Ужгороді).

Поляки, вступивши в червни с. р. до Нагуєвич, пов. Самбір, зажадали видачі крісів. Населене поступило по приказу. Та Полякам сього було мало; вони скликали мущин від 16 до 60 років житя коло церкви. Зібраним людям казали покласти ся на землю, а по лежачих почали бігати, раняучи їх остро кованими чобітьми (берґштайґери) по цілім тілї. Хто ворухнув ся з болю, того били кольбами крісів, а хто утікав, хотячи увільнити ся від тих мук, за тим стріляли з машинових крісів. Крім сего наложили на село контрибуцію 100.000 корон.

В селї Лукавиця, пов. Самбір, польські жовніри затримали одного парубка, що йшов до ліса по коні. Запитаний де й по що йде, сказав правду. Поляки заявили, що піддуть за ним. Не хотячи зрадити сховку коний, де були зібрані коні з цілого села, почав утікати. Утікаючого застрілили і забрали від него чотири тисячі корон, яких родині не звернули.

Ужгород, дня 14. серпня 1919.

Демян Михайло, в. р.

ПРОТОКОЛ

списаний з **Дубленичом Павлом**, козаком 1-шої зелізничої сотні в Стрию.

Жандарми польські перед трома недїлями (20. VII. 1919), шукаючи за **Журавчиком Миколаєм** зі Східниці, пов. Дрогобич, якого не могли здибати, вивели сестру його Магду на гостинець і дали 25 нагаїв, щоби сказала де брат. Коли вона не могла сего сказати, бо не знала, гнали її гостинцем і грозили, що коли вона не скаже, то будуть її ще бити на постерунку. Дівчина перестрашена почала утікати через кладку до сестри, коли впало сім стрілів і ранили дівчину. Магда добігла ще за хату своєї сестри, де її непритомну другого дня знайшли і відвезли до шпиталю. З леґіоністів другого дня стягала команда протокол, в якім леґіоністи заявили, що вона йшла по 9-тій годині вечером і вони її гальтували, а коли вона не стала, стріляли до неї.

Ужгород, дня 14. VIII. 1919.

Дубленич Павло, в. р.

ПРОТОКОЛ

списаний з **Ватою Василем**, вістуном при команді двірця в Бориславі. (Тепер при Pracowni setnina c. I.-U. в Ужгороді).

В селї Млинкове Сивкове, повіт Дрогобич, Поляки по своїм приході шукали за вихованком **Леха, Павлишаком**. Коли по довгім шуканю не знайшли Павлишака, третого дня по своїому приході, в середу, прийшло шість леґіоністів на чолї з Ольшицким з Дрогобича, який через цїлий час був під Українцями, і кинули ручний гранат до хати Леха, де убили старого **Леха і його жінку**, па яких похорові в суботу ми оба були.

В Нагуєвичах, пов. Дрогобич, при „пацифікації" села позабирали леґіоністи дітий з цїлого села, замкнули в дзвіниці, а під їх ногами підпалили солому, щоби вони сказали, де їх батьки мають сховані кріси. В огни діти поспікали собі ноги, а за утікаючими Поляки стріляли, з котрих двоє дітий забили.

Ужгород, дня 13. серпня 1919.

Вата Василь, в. р.
Стецик Михайло, в. р.

(Дальше буде).

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ У. Н. СОЮЗА

з ревізії майна У. Н. Союза і з діловодства гол. екзекутивного комітету, переведеної на днях 6, 7, 8, 9. і 10-го жовтня 1919 р.

ЗВІТ ФІНАНСОВИЙ У. Н. СОЮЗА.

Приходи.

Червень 1919 р.	$ 21.158.81
Липень „ „	19.416.89
Серпень „ „	19.596.76
Вересень „ „	21.781.57
Разом	$ 81.953.03

Розходи.

Червень 1919 р.	$ 7.841.88
Липень „ „	9.818.85
Серпень „ „	18.140.16
Вересень „ „	5.601.23
Разом	$ 41.402.12

Зіставлене.

Готівка позістала з днем 31. мая 1919 р.	$113.778.07
Прихід від 31. мая до 30. вересня 1919 р.	81.953.03
Разом	$195.731.10
Відтягнено розхід від 31. мая до 30. вересня 1919 р.	41.402.12
Остає готівка з днем 30. вересня 1919 р.	$154.328.98
Відтягнено помилки між книжками секретаря „банковими в маю 1919 р.	19.48
Готівка з кінцем 30. вересня 1919 р.	$154.310.50

ФОНД ПОСМЕРТНИЙ.

В бондах:	
27 Бейон Сіти Бондс на	$ 28.257.00
50 Ню Йорк Сіти Бондс на	50.880.00
25 Джерзи Сіти Бондс на	23.875.00
42 Ліберти Бондс на	40.200.00
В морґечах	7.500.00
В банках на книжочках:	
Нешенел Сейвінг Трост Ко., Елізабет, Н. Дж.	13.370.45
Мютюал Сейвінг Асосійшен, Елізабет, Н. Дж.	13.248.13
Піпелс Сейвінг Трост Ко., Газлетон, Па.	10.237.62
Юніон Кавнти Трост Ко., Елізабет, Н. Дж.	24.121.99
Сирітський фонд довгує посмертному фондови	3.000.00
Разом	$214.690.19
Відтягнено незкешовані чеки на	750.00
	$213.940.19

ФОНД РЕЗЕРВОВИЙ.

В банках:	
Нешенел Гудсон Кавнти Трост Ко. в Джерзи Сіти, Н. Дж.	$ 11.073.11
Юніон Трост Ко., Джерзи Сіти, Н. Дж.	19.171.27
Нешенел Стейт Банк, Елізабет, Н. Дж.	9.267.48
Дайм Трост Ко., Шамокін, Па.	3.310.59
В бондах:	
5 Бейон Сіти Бондс	5.100.00
2 Ню Йорк Сіти Бондс	1.890.00
10 Ліберти Бондс	10.000.00
В морґечах	49.075.00
Реальність У. Н. Союза	19.500.00
Разом	$128.387.45

ФОНД АДМІНІСТРАЦІЙНИЙ.

В банках:	
Юніон Кавнти Трост Ко., Елізабет, Н. Дж.	$ 7.656.19
Юніон Кавнти Трост Ко., Елізабет, Н. Дж.	43.90
Вартість друкарні „Свободи"	21.000.00
Разом	$ 28.700.09
Відтягнено незкешований чек на суму	25.00
Стан фонду	$ 28.675.09

ФОНД УБОГИХ.

В банках:	
Ді Нешенел Банк оф Шамокін, Па.	$ 4.675.25
Юніон Кавнти Трост Ко., Елізабет, Н. Дж.	5.896.78
Разом	$ 10.572.03
Відтягнено незкешовані чеки	100.00
Стан фонду	$ 10.472.03

ФОНД НАРОДНИЙ.

В банках:	
Шамокін Гаранти Трост Ко.	4.725.86
Юніон Кавнти Трост Ко., Елізабет, Н. Дж.	685.98
Разом	$ 5.411.84

ФОНД КОНВЕНЦІЙНИЙ.

В банку Юніон Кавнти Трост Ко., Елізабет	$ 9.941.52
Разом	$ 9.941.52

ФОНД СИРІТСЬКИЙ.

В банках:	
Маркет Нешенел Трост Компани, Шамокін, Па.	$ 11.663.71
Юніон Кавнти Трост Ко., Елізабет, Н. Дж.	3.120.55
Юніон Трост Ко., Джерзи Сіти, Н. Дж.	307.11
В бондах:	
45 Ню Йорк Сіти Бондс	42.525.00
10 Трентон Сіти Бондс оф Ню Джерзи	9.570.00
10 Ессекс Кавнти Бондс	10.050.00
18 Ліберти Бондс	15.300.00
Разом	$ 92.546.37
Незкешованих чеків на суму	441.99
Стан фонду	$ 92.104.38

ЗВІТ МАЄТКУ ДРУКАРНІ У. Н. СОЮЗА.

Приходи.

Червень 1919 р.	$ 5.578.27
Липень „ „	4.546.29
Серпень „ „	7.212.49
Вересень „ „	4.888.41
Разом	$ 22.225.46

Розходи.

Червень 1919 р.	$ 5.714.37
Липень „ „	3.700.74
Серпень „ „	6.145.79
Вересень „ „	6.803.13
Разом	$ 22.364.03

Зіставлене.

Готівка з днем 31. мая 1919 р.	$ 1.284.41
Прихід від 31. мая до 30. вересня 1919 р.	22.225.46
Разом	$ 23.409.87
Відтягнено розхід від 31. мая до 30. вересня 1919 р.	22.364.03
Готівка з днем 30. вересня 1919 р.	$ 1.045.84
Згадану готівку знайдено як слідує: в банку Джерзи Тайтл енд Гаранти Ко. в Джерзи Сіти, Н. Дж.	$ 902.46
Відтягнено незвернений чек на суму	30.62
Єсть	$ 871.84
В підручній касі завідателя „Свободи"	174.00
На депозиті в газовій компанії	100.00
Готівка з днем 30. вересня 1919 р.	$ 1.145.84

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО МОЛОДЕЧОГО СОЮЗА.

Приходи.

Червень 1919 р.	$ 805.42
Липень „ „	836.39
Серпень „ „	836.65
Вересень „ „	806.63
Процент від гроший за чотири місяці	59.34
Разом	$ 3.344.43

Розходи.

Червень 1919 р.	$ 104.02
Липень „ „	189.39
Серпень „ „	[illegible]
Вересень „ „	174.74
Разом	$ 468.15

Зіставлене.

Готівка з днем 31. мая 1919 р.	$ 5.143.65
Прихід від 31. мая до 30. вересня 1919 р.	3.344.43
Разом	$ 8.488.08
Відтягнено розходи від 31. мая до 30. вересня 1919 р.	468.15
Готівка з днем 30. вересня 1919 р.	$ 8.019.93

Згадану готівку знайдено на банковій книжочці в Ню Джерзи Тайтл Гаранти енд Трост Компани, Джерзи Сіти, Н. Дж.

ЛЬОКАЦІЯ МАЄТКУ У. Н. СОЮЗА.

Готівка в банках	$154.210.50
В гол. секретарів У. Н. С.	100.00
В бондах	237.647.00
В морґечах	56.575.00
Реальність У. Н. Союза	19.500.00
Друкарня У. Н. Союза	21.000.00
Готівка друкарні „Свободи"	1.145.84
Готівка Укр. Молодечого Союза	8.019.93
Разом	$498.198.27

СТАН ДОВЖНИЙ.

Фонд посмертний	$213.940.19
„ резервовий	128.387.45
„ адміністраційний	28.775.09
„ убогих	10.472.03
„ народний	5.411.84
„ конвенційний	9.941.52
„ сирітський	92.104.38
„ друкарні „Свободи"	1.145.84
„ Укр. Молод. Союза	8.019.93
Разом	$498.198.27

ЗВІТ РЕКОРДОВИЙ У. Н. СОЮЗА.

Прибуток в членах за послідні чотири місяці, то є: червень, липень, серпень і вересень 1919 р., був такий:

Принято нових членів	369
Принято наново	339
Принято з переступними листами	150
Прийшло з инших кляс	8
Разом	866

Убуток в членах за висше згадані чотири місяці:

Суспендовано	795
Взяло переступні листи	156
Перейшло до инших кляс	8
Померло	18
Разом	977

Зіставлене.

З кінцем 31. мая 1919 р. У. Н. Союз числив членів	12.592
Прибуло за чотири місяці	866
Разом	13.458
Відтягнено убуток членів за чотири місяці	977
З днем 30. вересня У. Н. Союз числить членів	12.481

За послідні чотири місяці У. Н. Союз стратив 111 членів.

ЗА КОНТРОЛЬНУ КОМІСІЮ:
Д. Капітула, Н. Росоловнч, В. Гришко.

В КАТЕРИНОСЛАВІ.

Часопись „Визволення", яка виходить у Камени Подільському, у числі 33 з 17. липня с. р. містить про поведенне денікінцїв такий опис одного Українця, що прибув з Катеринослава:

Селянство ставить ся байдуже до приходу війска **Денікіна**. Всї хотять якнебудь позбутись здирства большевиків. Але зараз же настає розчарування: коли приходять денікінцї. На Катеринославщинї оперують під командою ґенерала **Шкури** переважно кубанські та донські козаки. Добровольців мало, та й ті дуже розбиті. Сил Денікін має там не богато. Таксамо небогато сил і в большевиків. Вони більшого значіння надають фронтови „петлюровському", бо все-таки Денікін „русскій человѣкъ" і забере Україну до Росії. В Катеринослав приїздив Шкура і Денікін. Денікін заявив, що самостійної України не стерпить. Щодо української мови, то він згоден допустити її в школах, хоч вважає її „зовсім непотрібною". В Катеринославі відновлено міську раду, вибрану за Керенського. Ся рада постановила зібрати з города на потреби армії Денікіна 15 міліонів карбованців. Все йде під знаком єдиної неділимої Росії. Ті вивіски, яких не встигли позривати большевики, остаточно понищені денікінцями.

Не можна сказати, щоби денікінське війско було дуже дисципліноване. Ось приклади: Коли прийшли денікінцї в Катеринослав, то козаки вдень ходили по улицях і відбирали годинники у прохожих. Вночі мало не всї годинникарські крамницї були пограбовані козаками. Другими ночами козаки пограбували всї аптики. Під особливу увагу були взяті еврейські крамницї. Найбогатші російські крамницї не потерпіли нїякої шкоди. Денікінцї не минули навіть союза споживчих товариств.

Вночі прийшли козаки і почали забирати крам із союзного складу. Адміністрація кооперативи подзвонила по телефону до команданта міста. Приїхав на автомобілї сам комендант і набрав повен автомобіль мануфактури. За ним приїхав і помічник, та теж узяв, скільки міг довезти. Потім поприбігала офіцирська дрібнота і довершила розгром союза споживчих товариств. Коли кооператори заявили, що то народня торговля, то одержали відповідь: „ви самостійники, вас, такі-сякі, ще не так треба". Потім розстервіла козачня, поскидала мухомори, соду, крохмаль на купу і потоптала все те ногами. Так мстять ся денікінські сатрапи за самостійну Україну. Денікін хоче установити „порядок". Вже заведено поліцію, яка називає ся „государственная стража". Відновлено губернаторство. На місце поставлено знову царських та гетьманських урядовців.

В земельній політиці Денікін веде політику „лїберальну". Обіцює, що землю продадуть селянам; із занятих селянами панських земель вони повинні дати панам половину урожаю. Окрім сього приказано вернути весь забраний селянами та большевиками інвентар панських економій. Денікінцї грабують селян не гірше большевиків. Забирають худобу, одежу, лазять по гроші й у скриню. Словом, селянство попало із огню в полумя. Денікінське начальство мусить мирити ся з грабіжниками у своїм війску, та воно й само „не від тих гроший".

Щодо настрою денікінців, то вони добре бють ся з большевиками, але, по заявах козаків, „з петлюрівцями битись не будуть".

Замітне відношене катеринославської буржуазії до Денікіна. Коли прийшло денікінське війско в Катеринослав, то всї фабриканти заворушились, щоби відновити промисл. Пригадаймо, що за гетьманщини вони весь час не хотіли того промислу відновляти, бо то, бач, була всетаки українська держава. Для „єдиної неділимої" пани стараюють ся. Соціялістичні орґанізації не можуть істнувати леґально. Виходить 2 ґазети: „Приднѣпровскій Край" і „Слово". Соціялістичних українських ґазет видавати не дозволяють. Взагалї все нагадує гетьманщину. З настроїв і думок денікінців видно, що вони не вірять в те, щоб надовго вдержатись на Україні. Вони пригадують стихійне повстане проти Скоропадського і цінять силу українського народу.

Читайте українські книжки і ґазети, бо часте читане веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цінник книжок до друкарні „Свободи".

ЖЕРТВИ НА ФОНД ДЛЯ ОБОРОНИ ГАЛИЧИНИ.

Дальші жертви зложили отсї добродії:

764. Вестерлї, Р. Ай. Анд. Миих $1.00

765. Байон, Н. Дж. На руки Лева Бачинського зложили жертви слїдуючі добродії: Василь Басараб, Пантелеймон Масний по $5.00; Іван Сомик $3.00; А. Мацкила, І. Максимович, О. Ковальський, М. Когут, І. Камарицький по $2.00; Т. Кузенко, П. Язвінський, А. Ґураль, О. Дроздов, А. Ковальський і Ф. Лаврів по $1.00. — Надіслано $30.00

766. Вашінґтон, Д. К. Петро Ковальчук $1.00

767. Акрон, О. Учасники представленя зложили на руки З. Матеїва $13.00

768. Лорейн, О. Бр. св. Андрея через секр. В. Каршеня $25.00

769. Лансфорд, Па. Михайло Струсь $20.00

770. МакАду, Па. Д. Капітула .. $4.00

771. Аніта, Па. Вас. Чорнович $5.00

772. Росфорд, О. А. Янушевич $5.00

773. Джерзи Сіти, Н. Дж. З каси місц. Укр. Нар. Комітету $34.00; Лука Стахурський $10.00; А. Дячик $6.00.— Надіслано $50.00

774. Ст. Джосеф, Мо. На руки місц. Укр. Нар. Комітету зложили жертви слїдуючі добродії: М. Карапутний, І. Кульчицький, В. Юркевич, Д. Рапій, В. Солоничний, О. Архамула, Ф. Солоничний, В. М. Солоничний, О. Сенько, П. Турецький, Д. Колеба, М. Попко, В. Сенько, П. Іванцяк, Г. Гасюк, Н. Калагурка, Ф. Калагурка, П. Кушперка, С. Юркевич, О. Шипа, П. Рак, С. Притуляк, Ф. Сулима, В. Шіляк, Н. Пічак, І. Іванцяк, Ф. Хомечка, Ю. Мізун, П. Тинів, М. Солоничний, П. Пічак, М. Саракун, Г. Нагірний, В. Герман, І. Дороняк, Д. Карапінка, Л. Карапінка, І. Солоничний, В. Фостяк, М. Бабичин, П. Лялик, П. Архамула, М. Забігайло, В. Мілян, Г. Кушперка, Й. Бабенка, І. Івасяк, Р. Калагурка, Е. Кульчицька і Ф. Деренівський по $1.00; М. Шишка, І. Шевчук, І. Шаланський, С. Паньків, О. Паньків, І. Данилюк, Ф. Паньків, М. Федорак, О. Дячишин і М. Дячишин по 50 цнт. — Разом $55.00. Дохід з підприємства $42.50. — Надіслано $97.50

775. Бравнсвіл, Н. Й. Членські річні вкладки зложили слїдуючі добродії: Іван Рибак, Іван Кузїв, Марко Левіцький, Григорій Кудла, Теодор Лїсятинський, Іван Пропчак, Николай Кудрик, Николай Чиб, Василь Шпак, Пилип Труш. — Разом $10.00

776. Ніягара Фолс, Н. Й. На руки місц. Укр. Нар. Комітету зложили жертви слїдуючі добродії: Ілярій Мартинишин, Демян Яцусь, Володимир Кутянський, Антін Бущак, Николай Кутянський, Василь Балита, Дмитро Кобзар і Петро Кутянський по $5.00; Іван Козар $3.00; Василь Сидорович, Николай Тимчишин і Ілія Назак по $2.00; Клим Назак, Артим Яцусь, Іван Мовс, Василь Комащак по $1.00. — Разом $53.00

777. Метіток, Н. Й. Збірка на вічу Укр. Нар. Комітету $30.70; жертви зложили крім того на фонд оборони Галичини: д. Антін Струк $6.00; Іван Пасек $6.00. Разом $42.70. Місцевих розходів $26.02. — Остає $16.68

778. Джерзи Сіти, Н. Дж. А. Савка з розпродажі анґлійського видання „Україна" надіслав $18.72

779. Вунсокет, Р. Ай. І. Чагарин $1.00

780. Ст. Джеймс, Н. Й. На руки М. Польового зложили жертви слїдуючі добродії: Юрко Курилюк і М. Польовий по $5.00. — Разом $10.00

781. Вілмінґтон, Дел. Микола Вівчар $5.00

782. Торнерс Фолс, Масс. На руки місц. Укр. Нар. Комітету зложив жертву Петро Оршуляк $10.00

783. Френкфорд, Па. Збірка місц. Укр. Нар. Комітету (поіменний спис жертводавців буде поміщений пізнійше) $100.00

784. Вілінґ, В. Ва. На руки місц. Укр. Нар. Комітету зложили жертви слїдуючі добродії: Микола Дерев'яний $25.00; Семко Гарасим і Андрій Роца по $20.00; Теодор Фільц $15.00; Іван Кметко, Василь Яремцьо і Олекса Гайдук по $10.00; Ілько Зень, Микола Наброзний, Михайло Мурин, Василь Писарчик, Мартин Петрик, Андрій Куцло, Іван Цюпа, Іван Муха, Юрко Патира, Дмитро Брич, Микола Павлуцький, Василь Крицький, Евстахій Яремцьо, Іван Букса, Андрій Блїщ, Петро Наконечний, Іван Дибенський, Іван Дишель, Тимко Ландяк, Юрій Бачинський, Т. Мисько, Михайло Сорока, М. Блїщ, Андрій Волошин, Марія Гайдук, Теодор Проць, Іван Писарчик, Василь Кабан, Іван Станько, Петро Головід, Петро Федан, Іван Олешко, Василь Пібан, Іван Місько, Микола Куц, Микола Стецак і Кузьма Терлецький по $5.00. (Крім того просить ся чотирох жертводавців подати свої імена). Разом $315.00. Видатки $15.00. — Надіслано $300.00

785. Кресон, Па. А. Молянкевич $5.00

786. Ембрідж, Па. На руки місц. У. Нар. Комітету зложили жертви слїдуючі добродії: о. П. Єзерський $42.00; Ф. Денис, Ф. Картичак, Я. Пільчак і К. Біжик по $5.00; дрібними датками $28.00. — Разом $90.00

787. Вудлон, Па. На руки місц. Укр. Нар. Комітету зложено $54.00 (поіменний спис жертводавців буде поміщений пізнійше) $54.00

788. Вунсокет, Р. Ай. о. В. Турула $25.00

789. Лакавана, Н. Й. Онуфрій Стецьків $5.00

790. Форд Сіти, Па. Юстин Конрад $5.00

791. Паркесбурґ, Па. На руки місц. Укр. Нар. Комітету зложили жертви слїдуючі добродії: Яків Білинський $6.00; Григорій Задорожний, Теодор Білинський, Олександер Білинський, Михайло Білинський, Іван Чайковський, Григорій Дудяк, Ілько Каспар, Петро Б. Каєтанович і Петро Б. Мільквич по $1.00. — Разом $15.00

792. Кромптон, Р. Ай. Андрій Кондрат $5.00

793. Джерзи Сіти, Н. Дж. Касієр місц. Укр. Нар. Комітету доручив решту з попередно оголошуваної збірки $16.88

794. Вілінґ, В. Ва. Збірка місц. Укр. Нар. Комітету $70.00

795. Бофало, Н. Й. Зворот коштів подорожи бесїдника $40.00

796. Бофало, Н. Й. На руки місц. У. Нар. Комітету зложили жертви слїдуючі добродії: Марія Крук, Гаврило Семчук, Марія Матиїшин, Іван Богдан, Стефан Кухарський, Михайло Воргатюк, Іван Попадюк, Іван Гайдук і Михайло Зинчак по $5.00; Григорій Когут $10.00. — Разом $55.00

797. Нюарк, Н. Дж. Місц. Укр. Нар. Комітет надіслав $103.89

798. Емітівіл, Н. Й. На руки місц. Укр. Нар. Комітету зложили жертви, яко задаток на грамоти, слїдуючі добродії: Михайло Заячківський, Параска Заячківська, Семен Боднар, Стефан Пилипчук, Марія Пилипчук, Антін Ґловацький, Зофія Ґловацька, Василь Пилипчук, Кость Стефанчишин, Василь Вогрин, Федір Шайнога, Іван Заячківський, Петро Ґловацький, Анна Ґловацька, Теодор Ґловацький, Анна Ґловацька, Данько Боднар, Іван Ґловацький, Семен Бобовський, Яків Боднар, Сабіна Боднар, Дмитро Пивоняк, Стах Вінніцький, Юлька Вінніцька, Дмитро Боднар і Марія Вінніцька по $1.00. — Разом $26.00

799. Савт Дірфілд, Масс. На руки місц. Укр. Нар. Комітету зложили жертви слїдуючі добродії: Стефан Мельник $10.00; Іван Костюк, Іван Олійник, Теодор Телєба, Николай Романюк, Павло Білик і Іван Журавель по $5.00; Дмитро Атаманюк і Теодор Чухрій по $3.00; Данило Данилюк, Іван Данилюк, Петро Микитюк, Марко Антонишин, Петро Сенюк, Іван Оршуляк, Лесь Сливоцький, Антоній Вішневський, Григорій Котович, Василь Станько, Василь Сирванчук, Антоній Янишин і Павло Сисун по $2.00; Теодор Тимкович, Онуфрій Дучак, Ілько Атаманюк, Михайло Лобас, Теодор Журовський, Теодор Баєвчук, Василь Барановський, Михайло Крупа, Іван Шеремета, Адам Луцик, Іван Худзік, Іван Грабовий, Іван Бомк, Микита Юрас, Василь Сисун, Василь Ординович, Іван Мартинюк, Онуфрій Василишин, Григорій Чаплїй, Григорій Матуняк, Олекса Гринишин, Гаврило Пасїчник, Т. Транович, Роман Скібіцький, Николай Костюк і Анна Янїшин по $1.00; Пилип Пасїчник 75 цнт. Разом $101.75. Місцеві розходи $7.81. — Надіслано $93.94

800. Юніті Стейшен, Па. На руки Олекси Шабота зложили жертви слїдуючі добродії: Олекса Шабот, Микита Чучман, Захарко Дїжак і Ксеня Стефанович по $20.00; Корнило Чучман $10.00. — Разом $90.00

807. Шікаго, Ілл. Стефан Лубинець $10.00

802. Пітсбурґ, Па. о. Е. Сидоряк $10.00

803. Сагаток, Конн. Михайло Ковшняк $5.00

804. Ню Йорк, Н. Й. На руки місц. Укр. Нар. Комітету зложили: Американсько-Український Клюб на горі міста $84.00; Сестр. св. Ольги на горі міста $22.00; Павло Гаврис $20.00; Марія Боднар і Теодор Мурмило по $5.00; збірка Теодора Маселка $4.50. — Разом $140.50

805. Ірі, Па. На руки о. Т. А. Жатковича зложили жертви слїдуючі добродії: Іван Романишин, Михайло Пеленський і Іван Паробій по $10.00; Михайло Мех, Йосиф Вітковський і Григорій Бекейра по $5.00; Юрій Кармазин $3.00; Іван Лїгач $2.00; Василь Томиш $1.00. — Разом $51.00

806. Гартфорд, Конн. Л. Копелман звернув кошта подорожи $10.00

807. Ню Йорк, Н. Й. П-ні Юлїя Субтельна $10.00

808. Колрідж, О. На руки місц. Укр. Нар. Комітету зложили жертви слїдуючі добродії: Йосиф Поливка, Іван Крупка, Михайло Поливка, Павло Смериканич, Григорій Кривіцький, Николай Дяків, Казимир Бакай, Михайло Кривіцький, Григорій Копцюх, Анна Кривіцька (молодша) і Теодор Іванишин по $1.00. — Разом $12.00

809. Шамокін, Па. На руки місц. Укр. Нар. Комітету зложили жертви слїдуючі добродії: Василик $10.00; Дмитро Роїк, Василь Добуш, Павло Котаньчик, Стефан Яцишин, Олекса Машляк, Ізидор Вишовський, Іван Пірожек, Олексій Шаршонь і Юрій Филипяк по $5.00; Кость Ковальчик і Мойсей Демчко по $3.00; Григорій Дяк, Анна Шаршонь, Дмитро Ярема, Іван Янкович, Никифор Дудра, Петро Воргач, Андрій Воргач і Микита Тиханський по $2.00; Анна Габура $1.75; Орест Серафин $1.25; Василь Шпирка, Стефан Мурдза, Гнат Басалиґа, Т. Цьовка, Микита Полиняк, Стефан Дудра, Дмитро Ференц, Максим Петрончик, Текля Хрущ, Микола Биндас, Стефан Пїта, Теодозій Татусько, Іван Челяк, Олена Старинцак, Іван Холеш, Іван Чичило, Пайза Барна, Іван Мерена, Никифор Габура, Теодор Бакович, Стефан Горощак, Микита Мужеляк, Антін Дубець, Микола Полянський, Павло Мацко, Микола Бакович, Антін Коцур, Гриць Дзьобко, Василь Венгринович, Захар Бубернак, Василь Смалець, Семен Горощак, п. Вандзїляк, Методій Грич, Михайло Демчак, Дмитро Горощак і Іван Новак по $1.00; Василь Химяк 75 цнт.; Гриць Гамуляк, С. Смалець, Павло Череп, Михайло Демчко, Д. Ворінсор, Лука Копистянський, Теодор Клебан, Анна Полиняк, Теодор Полиняк, Теодор Челак, Стефан Вислоцький, Павло Сметана, Павло Мотичак, Михайло Буч, Йосафат Мазелян, Стефан Сенчишин, Тімко Гасюга, Теодор Кухта, Теодор Коцур, Гаврило Коцур, Теодор Смалець, Семен Барна, Іван Льорчак, Ів. Кухта, Семен Поливка, Андрій Страхоцький, С. Горощак, Г. Галькович, Д. Панчар, Петро Дзьобко, п. Маршалик, Д. Кулянда, Іван Демчак і Іван Баран по 50 цнт.; Василь Волчак 75 цнт.; Іван Козак 55 цнт.; Йосиф Копистянський, Антін Пахутка, Андрій Биндас, Йосиф Блащак, Іван Квасньовський, Михайло Н., Микола Касинчак, Лука Даляк, Йосиф Суханич, Марія Пелеш, Іван Дзьобко, Гриць Смалець, Іван Вислоцький, Василь Єзуско, Гнат Мастюх, Іван Димет, Стефан Горощак, Михайло Ґальон, Михайло Зельбак, Михайло Баслик, Юрко Йонаш і Іван Півторок по 25 цнт.; Й. Кулик 20 цнт.; М. Шебеш 15 цнт.; М. Киба 10 цнт. — Разом $142.00

810. Ніягара Фолс, Н. Й. Михайло Гупайло $5.00

РАЗОМ $1.871.11.

Попередно оголошено $83.113.73.

ЗАГАЛЬНА СУМА $84.984.84.

Спростоване: Голійок, Масс. Подаєть ся до відома інтересованих, що видатки, які були оголошені під ч. 724 в виказї жертв, були слїдуючі: Каблеґрама до Парижа $14.10; телеґрама до Вашінґтону $2.68; кошти пересилки гроший 34 ц. Разом $17.12.

Поправка. В попереднім оголошеню було пропущено через друкарську помилку число 738. Імя жертводавця Микола Гуцалюк, жертвував $5.00. Його жертва вчислена в попереднє справоздане.

Чеки і моні-ордери просить ся виписувати на імя Ukrainian National Committee, а висилати на адресу касієра: Rev. N. Pidhorecky, 22 E. 7th St., New York, N. Y.

Український Народний Комітет.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

STILL THEY COME!

Economic Agreement Between Italy and the Ukraine

Italy, according to advices received from Rome, has, following the example set by Roumania, manifested her desire to enter into relations with the new Ukrainian State. An economic agreement has recently been drawn up at Rome between the Italian Government and the delegates of the Ukrainian Directory. Thanks to this agreement Italy will be able to secure in the Ukraine cereals, coal and other products on the most favorable terms.

В кождій українській хаті повинна находитись часопись „Свобода".

МУЗИЧНИЙ КУТИК.

М. І. Едельман.

ДЕЩО ПРО ГЛИБОКИЙ ВІДДИХ.

Учені фізіольоґи винайшли способи, як повинні віддихати підчас своїх продукцій бесідники, співаки і грачі на дутих інструментах. Фізіольоґія (наука про внутрішні чинности людського або зьвіринного тіла) доказує, що чоловік може віддихати чотирма способами, а іменно:

1. Віддих верхної части грудий — **віддих обойчиковий.** Сей віддих є для грача на дутім інструменті дуже шкідливий. Підчас такого віддиху чоловік набирає воздуха лише до верхної части легких і через се той віддих є дуже короткий. Мимо нашої волі ми втягаємо черево, яке притискає черевну опону до низших частий легких, а відтак притискає серце і перескаджає правильному обігови крови.

2. **Віддих ребровий.** Тут набирає ся вже трохи більше воздуха ніж при віддиху обойчиковім, так що середна часть легких розширяє ся і притискає серце до осьмого, девятого і десятого ребра, які не можуть рушати ся, бо є прирослі до хребта і до мостової кости. Наслідком того серце не має повної волі і через те кров є позбавлена правильної циркуляції.

3. **Віддих середний.** Сей віддих набирає воздуха більше ніж оба попередні, так що воздух сягає аж до черевної опони. Як легкі є наповнені воздухом, а черевна опона є на своїм місци, то тоді та опона натискає мускули, котрі находять ся між 10, 11 і 12-тим ребром, і ті мускули притискають низшу часть легких, через що воздух сеї части легких втискає ся до середини легких і — подібно як в обох висше зазначених випадках — серце є перешкоджене в своїй нормальній праці.

Зі сказаного бачимо ясно, що всі три описані тут роди віддиху є для орґанізму абсолютно шкідливі, бо легкі не можуть наповняти ся нормально воздухом, а через те і серце не функціонує нормально. Треба тямити, що серце беть ся нормально тільки тоді, коли легкі наповняють ся воздухом з гори до долини рівномірно. Колиж легкі набирають воздуха лише в своїй горішній части, або по середині, або у низшій части, то тоді серце не має можливости функціонувати правильно.

4. **Віддих глибокий.** Підчас того віддиху пускаємо в рух усі мускули й орґани грудної клітки. Тоді набираємо богато воздуха, і то через ніс (ніздрі); сей воздух виповняє цілі легкі, витискає черевну опону в долину і черево в той час розширяєть ся. Тоді кождий мускул і кождий орґан може нормально робити свою функцію. Глибоким віддихом віддихаємо підчас лежаня і спаня, тому то ми чуємо ся такими сьвіжими й покріпленими по кождочаснім вивчасуваню.

Кождий співак і грач на дутім інструменті повинен підчас своєї продукції віддихати віддихом глибоким.

Тут я позволю собі подати простий, але добрий приклад. До ковальського міха в кузни набирає ся воздуха скоро, а при роздуваню огню в горнилі випускає ся його поволи. Так повинен робити і співак, зглядно грач на дутім інструменті. Воздуха в легкі треба набрати швидко, набрати його богато, і то конечно через ніс, затримувати сей воздух в собі як найдовше, а випускати повільно через уста. Се можна пояснити ось-таким прикладом: Коли ми наберемо з якогось начиня склянку води скоро, а будемо виливати її поволи, то більше часу піде на виливане сеї води ніж на її набране, хоч підчас виливаня не буде води більше, як ми її набрали.

Коли би якийсь співак або грач віддихав глибоко, а не затримував в собі воздуха, то мусів би віддихати по кождім довшім тоні; але як сей співак чи грач випускати-ме воздух через уста поволи, то він буде тоді подібний до того скрипака, котрий за одним потягом смичка відограє кілька, а навіть кільканайцять тонів.

Коли співаки і грачі на дутих інструментах будуть віддихати глибоко, тоді їх тони виходити-муть широкі, повні і чисті.

(Дальше буде).

КОНЦЕРТ МОЛОДЕНЬКИХ УКРАЇНСЬКИХ АРТИСТІВ В ПЕРТ АМБОЮ.

(Дописъ з Перт Амбой, Н. Дж.).

День 5-го жовтня с. р. (неділя вечер) буде памятним для нас в Перт Амбою і то як для старших так і для школярів. В день той завитала до нас родина панства Стеткевичів з Джерзи Сіти і дала нам прекрасний музичний концерт. Виступало їх троє діточок, які пописували ся на інструментах. Чотирнайцятьлітна панна Віра грала на пяні і віолі, одинайцятьлітна Надя на скрипці, а в сімлітний хлопчик Осип також на скрипці.

Самі троє дітий дали гарний концерт музичний. Програма була уложена так, що виступали соля, дуети і терцети. Точок було девять. В одній точці відограла також пані Стеткевичева з панною Вірою на фортепяні на чотири руки два красні кусники.

Найбільшу увагу звернув на себе малий Осип. Се справді будучий артист, бо у него є незвичайний дар до музики. Невеличкий хлопчина на малій ще скрипочці віддавав так гарно всі кавалки, грав з таким знанем, чувством і уложенем, що один учитель музики на скрипцях, не Українець, присутний на галі, виразив ся, що має до 26 учеників, але ані один не може дорівнати йому. І се не диво, бо оповідав мені його батько, пан редактор Стеткевич, що професор консерваторії в Ню Йорку, старий уже чоловік, який власне учить малого Осипа, сказав так: „Стягайте ся з послідного, а давайте учити дальше свого сина, бо я пророкую йому велику будучність. В моїм житю я много, дуже много мав учеників, але лишень двох дорівнувало йому". Тож і не диво, що мала дітвора не спускала очий зі свого ровесника-артиста, а вдивляла ся в него з незвичайним занятем.

Користь з сего концерту була дуже велика. Родичі пізнали, як то можна своїм діточкам дати музичне образоване, бо хоч би дитина і не їла колись з того хліба, то таки мило їй буде у вільних хвилях — замісць тратити час на злі річи — заняти ся інструментом і то хоч би лиш для своєї приємности. Діти знова, видячи такого музиканта, кожде забажало стати таким і тому много з них таки зараз припало до родичів з просьбою, аби і їм купили також такі малі скрипки.

З досьвіду знаю, кілько то ріжних наших українських талантів гине.

Малий Осип так подобав ся людям, що зложено для него дарунок на нову скрипку.

Я був одушевлений сим концертом, а ще більше був я радий, що всі присутні були такcамо вдоволені як і я.

Щоби розбудити культ музики між нашим народом в Америці і охоту до музичного образованя серед українських дітий, я пропоную уряджувати такі концерти всюди, де тільки можна, а найперше в цілій нашій околиці. Час до того якраз найвідповіднійший тепер. Пяно і то дуже добре випозичили мені зі штору (для адвертайзменту) цілком за дармо. А щоби не наймати галі, ми уладили на се нашу галю церковну. Що правда, трохи була недогода, бо було загорячо, але тепер горяча минули, тож кожної неділі можна десь урядити такийсам концерт як в Перт Амбою, а користь буде величезна.

Вкінци на сім місци дуже мені мило подякувати від цілої нашої громади і від мене панству Стеткевичам і їх діточкам за труд.

о. Й. Чаплинський.

ПОДЯКА.

Дуже щиро й сердечно дякую Впр. о. Й. Чаплинському, парохови української громади в Перт Амбой, Н. Дж., і цілій тамошній парохії за велику гостинність для моєї родини в неділю, дня 5. жовтня б. р. Коли концерт моїх дітий випав того дня справді вдоволяючо, то се треба завдячити в першій мірі доброму серцю Впр. о. Чаплинського, а відтак Його чесним парохіянам, котрі послухали голосу свого улюбленого пароха-добродія і явили ся у великім числі на згаданім концерті. Зокрема дякую Впр. о. Чаплинському, п. Йосифови Семанови, п. Павлови Гаврилову і всім шан. українським громадянам в Перт Амбою за ласкавий грошевий дар, який вони зложили на купно скрипки мому синови Осипови.

Осип Стеткевич.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ВІЛІНҐ, В. ВА. Сестрицтво Неустаючої Помочи Пресв. Діви Марії, від. 212, повідомляє свої місцеві і позаміцеві членкиці, що дня 14. жовтня с. р. відправить ся Служба Божа в церкви Неустаючої Помочи Пресв. Діви Марії під числом 42 Джекуб ул. Зараз по Службі Божій просить ся членкиці на галю церковну, де відбудеть ся сестричний мітинґ. — Т. Мінальки, секретарка.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Бр. св. Николая, від. 4, повідомляє всіх своїх членів, що дня 11. жовтня відбудеть ся місячний мітинґ в гали У. Н. Дому під ч. 72 Моріс ул. Початок точно о годині 8-мій вечером. Обовязком кождого члена явити ся і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі буде суспендований з братства і У. Н. Союза. — М. Смакула, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(Оголошеня женитьби не приймаєсь).

Пошукую свого шваґра ВАСИЛЯ КОСТИНЧУК, з села Вільховець, повіт Борщів, Галичина. Має перебувати в Канаді. Хтоби про него знав, або він сам, зволить зглосити ся до: WASYL CHEMEREYKO, c/o Ukrainian Bureau, 1399 Michigan Avenue, Detroit, Mich. 119-21

Пошукую в дуже важній справі ПЕТРА ЛЕВАНДЮКА, з села Вільховець, повіт Борщів, Галичина. Перебував в Лакавана, Па. Хтоби про него знав, або він сам, зволить зглосити ся до: MICHAEL SAWICKI, P. O. Box 343, Wilton, N. Dak. 19-21

ПОШУКУЮ женщини котра би хотіла занятись домовою працею. Може бути самотною або вдовою з дітьми. Зголошувати ся до: DMYTRO KOLODY, Box 14, Port Richmond, Va. 121-23

Пошукую свого шваґра СЕМКА КОЛОДІЯ. Має лист з краю від своєї жінки, з села Нуще, повіт Зборів, Галичина. Хто би про него знав, або він сам, зволить зглосити ся до: MATHEW DUMA, Box 356, New Kensington, Pa. 121-23

Пошукую свого брата НИКОЛУ ГАШКА, з села Каралевка, повіт Заліщики, Галичина. Перед пятьма роками перебував в Канаді. Хтоби про него знав, або він сам, зволить зглосити ся до: JOHN HALYK, 205 Allen St., Hudson, N. Y. 121-23

Пошукую в важній справі свого брата ВАСИЛЯ і сестри МАРІЇ КАЧОРОВСЬКИХ, з села Добраничі, пов. Перемишляни, Галичина. Хтоби про них знав, або вони самі, зволять зглосити ся до: S. KACHOROWSKI, 2495 D. 26th St., Cleveland, O. 121-23

Пошукую свого брата МИХАЙЛА ОСАК, з села Котузова, повіт Підгайці, Галичина. Два роки минуло як виїхав з Сиракюз, Н. Й. Хтоби про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: JOHN OSAK, 217 Williams St., Solway, N. Y. 121-23

Пошукую в дуже важній справі ТЕОДОРА ДЗЯТИЙ, з села Стаки, повіт Бібрка, Галичина. Хтоби про него знав, або він сам, зволить зголосити ся до: MICHAEL BAHRIJ, Box 94, Lockport Station, Pa. 118-22

Пошукую своєї краянки, ПЕЛАГІЇ БУЦИК, з Буців, пов. Перемишль, Галичина. Вона мешкала в Бруклині, а тому три роки виїхала до Дітройт. Маю для неї лист з краю. Моя адреса: MARY REWAKOWYCZ, 939 E. 8th St., Brooklyn, N. Y. 120-22

Пошукую своєї сестри ЗОНЬКИ ТОМЧУК, замужної Головецька, до Городенки, повіт Станиславів, Галичина. Перебували в Монтреалі, Канада. Хтоби про неї знав, або вона сама, зволить зголосити ся до: MICHAEL TOMCZUK, 3 Pemberwik St., Port Chester, N. Y. 118-22

БУЧЕРНЯ І ГРОСЕРНЯ на продаж, між своїми людьми і другими Славянами в Джерзи Сіти, Н. Дж. Добрий бизнес. Ціна приступна. По близші відомости голоситись до: 170 Grand St., Jersey City, N. J. 19-21

Я, Ганька Дяк, родом Гаврись, з Бабинець, повіт Рогатин, Галичина, пошукую свою сестру МАҐДУ, замужну Андрійців. Має десь перебувати в Ґері, Інд. Хтоби про неї знав, або вона сама, зволить зголосити ся до: HANKA DIAK, P. O. Box 104, Old Bridge, N. J. 120-22

ЛОНЧРУМ НА ПРОДАЖ, при 23-ій ул. (між 6-ою а 7-ою евеню). Добрий бизнес. Продаєсь з причини виїзду до краю. Близші інформації уділить: Office: 157 E. 4th St., New York, N. Y. — Tel. 5649 Orchard. 119—

Пошукую свого краяна ЙОСИФА СОБОЛЬ. Має подібно перебувати десь в Філядельфії, Па. Хтоби про него знав, або він сам, зволить зголосити ся до: STEVE KRYCKI, 1107 Machinow Ave., Monessen, Pa. 18-20

Хто з краянів походить з Бучацького повіту, Галичина, з села Костільники, зволить зголосити ся до мене, я маю цікаві вісти з краю: Адреса: A. BILSKI, Box 400, Little Falls, N. Y. 121-22

Перед виїздом до старого краю пошукую шваґра РОМАНА КУЗЬМУ, родом з Борок великих, пов. Тернопіль, Галичина. 16 літ тому приїхав до Америки, в році 1913 отримавем 3 листи від него з міста Сан Франціско, Каліфорнія. Прошу дуже, хто би о нім знав або він сам, нехай зголосить ся на адресу: LUKA CHOMA, 117 West Street, Newark, N. J. 121-23

ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО клерка глядає банк на „East Side". Подати платню і досьвід до: „ADVERTISER", 14 Ave. A, New York, N. Y. 121-22

Де є мій муж ГРИНЬКО ПЕЛИПЕЦЬ, з Вербова, повіт Бережани, Галичина. Перед роком кудись виїхав і до днесь не маю про него жадної вістки. Мужу верни ся до нас, най так тяжко не бідуємо без Тебе. MARIA PELYPEC, 148 Norfolk Street, New York, N. Y. 121

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Нюйорський „Ґералд" проти Петлюри.

В найновійшім непорозуміню між Україною і Московшиною забрав слово нюйорський „Ґералд". В сій ґазеті, в числі з 10. жовтня, находить ся статя, в котрій автор атакує правительство Злучених Держав за його „дволичну політику". Каже між иншим автор: „Недавно тому з Ню Йорку відплив корабель до Чорного моря, наладований матеріялами для Денікина, котрий воює проти большевиків. Вчера прийшла з Лондону телеґрама, що Злучені Держави отворили кредит 15,000.000 долярів для Українців, котрі воюють Денікина. Ми отже, так виглядає, попираємо обі сторони".

Дальше автор, котрий без застережень стоїть на Денікінськім становищи, каже, що таку саму ролю відграє Анґлія, котра попирає і Денікіна і ті елементи, котрі противлять ся Денікіновій ідеї про відбудоване единої і неділимої Росії. Такі, каже, методи не годять ся ані з американськими ані з британськими ідеями справедливости.

„Ґералд" називає Петлюру зрадником протибольшевицької ідеї, бо — каже — перший раз він вязав аліянтам руки, коли ставив опір польській експедиції на Галичину, а другий раз тепер, коли не хоче дати помочи Денікинови. — Автор статї, треба зазначити, має дуже слабі інформації про російську справу і в своїм осуді є одностороннім. Він каже, що Петлюра не помагав Денікінови здобувати Київ. Твердить, що теперішна війна Петлюри з Денікіном може знівечити всі мрії про повалене большевицького режіму. Отже, з якої причини — питає автор — Злучені Держави позичають гроші Українцям? — Для інформації читаючої української суспільности треба зазначити, що ґазета „Ґералд" все виступала проти Українців, а заступала дикі забаганки Поляків і Москалів. Не диво отже, що й тепер вона виступила проти Петлюри.

Переговори в справі майнерського страйку.

Переговори між углекопами і властителями копалень, які провадили ся в Бофало, Н. Й., перенесено до Філядельфії, Па., і вони почали ся знова минувшого четверга. Обі сторони прибули на переговори з рішучими постановами. Майнерські делеґати кажуть, що страйк вибухне неминуче, коли властителі копалень не зґодять ся на їх домаганя, то є: на 6-годинний день праці, 5-дневний тиждень праці і 60% підвишки платні. Представники властителів копалень заявляють, що таких домагань вони навіть не можуть брати під увагу, і коли робітники їх не змінять, то страйк мусить наступити. З огляду на се рішуче становище обох сторін, нема надії, щоб філядельфійські переговори довели до якогонебудь порозуміня. Одинокий ратунок може подати Вашінґтон, котрий правдоподібно вмішаєть ся до сеї справи. — Нове питанє вирнуло на переговорах. Властителі копалень обстають при тім, що вашінґтонський договір є правосильний аж до 31. марта 1920 року, отже майнери не мають права страйкувати перед тим реченецем. Майнери обстають однак при тім, що вашінґтонський договір був лише на час війни, а що війна вже покінчила ся, то тимсамим покінчив ся і реченець договору. На якенебудь рішенє треба ще ждати.

Справа сталевого страйку.

Тепер у Вашінґтоні відбуваєть ся промислова конференція, в якій беруть участь представники правительства, праці і капіталу. Та конференція має до полагодженя много важних справ, які тичать ся теперішного економічного положеня у Злучених Державах. Отсе власне ся конференція взяла тепер під увагу справу сталевого страйку. Самуїл Ґомперс, президент Американської Федерації Праці, запропонував, щоб справу сталевого страйку віддати цілком в руки сеї конференції, а вона вибере комісію з шістьох людий і вони її полагодять. До комісії мало би війти по два представники від правительства, праці і капіталу. За той час, як ся комісія полагоджувала би справу страйку, робітники мали би повернути до праці. Число страйкуючих робітників у сталевих фабриках сягає тепер до 370,-000.

В кождій українській хаті повинна находитись часопись „Свобода".

Страйк в нюйорських пральнях.

З початком сього тижня в Ню Йорку вийшли на страйк робітники і робітниці в пральнях. Їх число вже тепер сягає до 45.000. Вони домагають ся признаня юнії, підвишки платні о 38% і 44-годинного дня праці.

В кождій українській хаті повинна находитись часопись „Свобода".

СТАРОКРАЄВІ ВІСТИ.

Добрі жнива на Поділю.

Европейська українська преса доносить, що жнива в цілім могилівськім окрузї, на Поділю, є дуже гарні і тому ціни всяких мучних артикулів значно спадають. В половині вересня кукурузяна мука коштувала 260 гривень, коли з початком вересня коштувала 700 гривень. Не стає лише соли. В Київщині також поспадали ціни збіжа. Поживи є досить, так, що тепер можна буде вивезти надвишку жита і вівса та вина за границю.

Підвишка мита на Україні.

Правительство Української Народної Републики рішило змінити тарифу для ввозу і вивозу, а саме: мито на предмети розкоши півисшуєть ся двайцятикратно; мито на предмети, що не є для житя конечно потрібні, півисшуєть ся пятнайцятикратно.

Француско-український банк.

У фінансовім розділі лондонського „Таймса" читаємо, що великі французські банкові фірми „Сосаете Женераль" і „Банк де Парі" задумали заснувати французько-український банк, який мав би на ціли фінансувати торговельні і промислові підприємства на Україні. Перша фірма призначила вже 50,-000.000 франків на такий банк.

Кубанщина проти Денікіна.

Віденський „Укр. Прапор", з 17. вересня 1919, доносить, що в Катеринодарі, столиці Кубанщини, відбулись надзвичайні збори Кубанської Ради, присьвячені памяти убитого Денікінцями голови Ради Рябовала. Член Ради Коробин промовляв за тим, щоб позбути ся диктатури. Инший член Ради, Білоусів, заявив, що Рада, як і передтим, стоїть у різкій опозиції проти Денікіна. Після найновійших вістий Кубанська Рада, щоб не допустити до захопленя власти Денікином на Кубанщині, приступила до орґанізації власного війска. — Дня 20. серпня З Камянця вислано такий комунікат: „Успіхи Денікіна залежать від того, яких війск ужиє він у своїм поході на Україну. Кубанців, які від початку революції шукають звязи з Україною, людність витає і піддержує, а зате „добровольців" і їх приказы стрічає з рішучим опором. Примусове покликанє української людности до Денікинської армії може бути для його армії дуже небезпечне".

Соколовський убитий?

З Москви доносять, що большевикам вдало ся убити атамана Соколовського, провідника українських повстанців в Чернигівщині, а опісля на Волині. Колиб ся вістка оказала ся правдивою, то большевики позбулиб ся одного зі своїх найстрашнійших ворогів, а українські війска одного зі своїх найліпших полководців. В останнім часі Соколовський мав під своєю рукою кільканайцять тисяч повстанців, з котрими оперував в околици Житоміра. Соколовський все стояв у близких зносинах з головним атаманом Петлюрою і тішив ся великою пошаною й любовю між українським селянством та своїми повстанцями. — З московських жерел доносять також, що в Новгороді волинськім большевики розстріляли иншого провідника українських повстанців, атамана Палієнка.

Селянські бунти на запіллю Денікінської армії.

Повстанчє селянство Лівобережної України, яке ще недавно виступило проти большевиків з найпримітивнійшим оружем в руці, сьогодні повстало проти самодержавного панованя Денікіна, котрий ввів на Украйні сто разів гірший салдатський режім, як перше був за царських часів. Селянство проганяє силою наставлених давних поміщиків-дідичів і бореть ся проти військович частин Денікіна, які грабежами і убийствами „вспокоюють" край. Селянство бачить також в московськім офіцирстві і поліції старих представників чужого самодержавя й реакційної контрреволюції. Боротьба з Денікіном — се оборона селянської землї. — Із Чернигова доносять, що в области армії Денікіна, в його етапах, численні повстанчі відділи позривали зелізнодорожні мости й поперетинали телеграфічні проводи. Поодинокі повстанчі відділи доходять до 10.000 людий і є добре озброєні. Проби Денікіна брати рекрута кінчать ся постійно селянськими бунтами. Повстанчі відділи шукають злуки з армією директорії.

Заборона напитків в армії.

Українське правительство оповістило, що буде остро карати тих, котрі будуть давати або продавати горячі напитки жовнірам української армії.